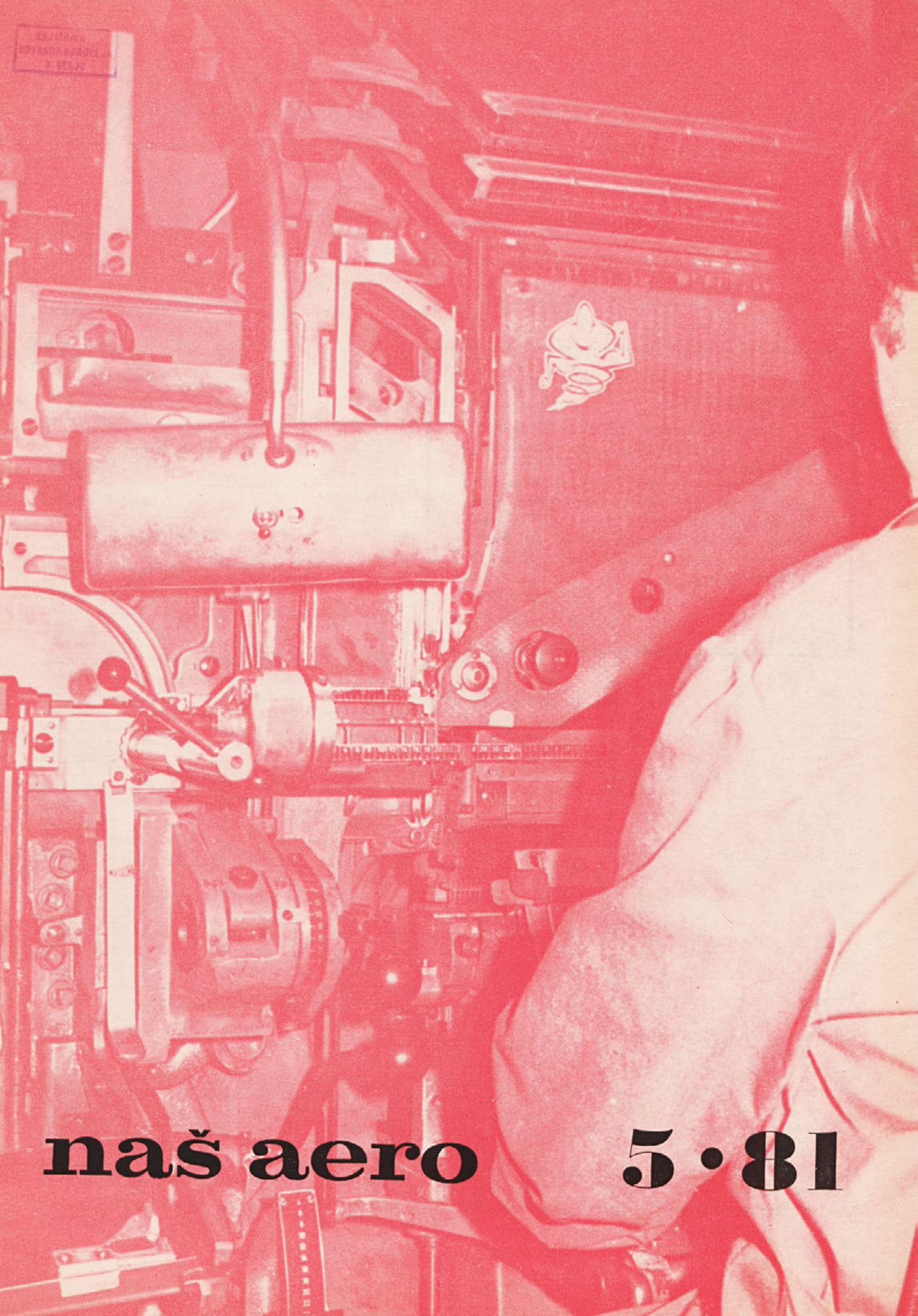

naš aero 5 • 81

NAMESTO UVODA

Dragi sodelavci in bralci, pred vami je peta številka našega glasila, ki prihaja med vas s precejšnjo zamudo.

Zamudi so botrovali objektivni in subjektivni razlogi in zato se vam iskreno opravičujemo. Obljubljamo, da bo odslej naše glasilo izhajalo redno in upamo, da boste, kot vsa leta doslej, v njem našli prijetno in koristno branje.

Uredništvo

naš aero

glasilo kemične, grafične
in papirne industrije celje

letnik XX — številka 5

celje, julij 1981

uredniški odbor

stane brinovec, rado čepič,

silvo črepinšek, ciril debeljak,

karmen dovč, konrad orožim,

vera radič, franc ribič,

dora rovere, zdenka strnad,

anica svet, anton svetelšek

tehnično vodstvo

peter oset

glavni in odgovorni urednik

jože randl

uredil

dora rovere

tisk

aero, tozd grafika

za tiskarno drago vračun

naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor aero
celje, čuprijska 10

po mnenju republiškega sekretariata za prosveto
in kulturo, št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega davka od prometa
proizvodov

glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.400 izvodov

Mesec julij ni samo mesec političnih snovanj in letos tudi mesec pomembnih sklepov republiškega in zveznega izvršnega sveta, ki naj bi pripomogli, k hitrejši ustalitvi gibanj v našem gospodarstvu.

V tem mesecu se vrstijo kar trije pomembni prazniki, ob katerih se spominjamo naše najpomembnejše zgodovinske poti, poti, ki je vodila do zmage revolucije nad fašizmom in nacizmom. Pred nedavnim smo praznovali DAN BORCA. Ob tem pomembnem prazniku je bila po vsej državi vrsta odkritij spominskih obeležij ter proslav. Na osrednji proslavi, ki je bila v Ljubljani v občini Moste-Polje je tovariš Stane Dolanc v govoru pred otvoritvijo kulturnega doma španskih borcev povedal med drugim tudi to:

»Danes, ko gradimo naš politični sistem socialističnega samoupravljanja in urisujemo politiko ekonomske stabilizacije, ko se soočamo s številnimi težavami in slabostmi pri vsakdanjem delu, preverjamo svoje misli, sklepe in ukrepe z idejami tovariša Tita, Kardelja in ostalih borcev,

ki so izgorili v boju za boljši danes. Vedno znova nam morajo biti v zavesti Titove besede, da se ne smemo bati pogumnejših korakov v razvoju socialistične misli in prakse, in spominjati se moramo Kardelja, ki je govoril, da so tudi napake mogoče, a da ni večje napake od omahovanja.«

In njegove besede so toliko bolj resnične, če takoj razmišljamo naprej in se spomnimo naslednjega, za našo republiko odločilnega praznika 22. julija DNEVA VSTAJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA. Letos pa bo to hkrati 40. letnica vstaje slovenskega in vseh jugoslovanskih narodov.

Od tega dne dalje, so se v Sloveniji organizirale partizanske enote, ki so do 1945 leta štejele 6 divizij, 32 odredov, 35 brigad in vrsto enot narodne zaščite. Iz nič se je gradila naša partizanska vojska in se spopadala z mnogo močnejšim sovražnikom, vse do končne osvoboditve in zmage. Zato smo včasih začuden, ko nam naši borci ob najrazličnejših priložnostih, ko se pogovarjamo o problemih in reševanju le-teh, vedno znova zagotavljajo, da bomo složni in združeni rešili vse

probleme, pa najsi bodo takšne ali drugačne narave, saj so tudi oni organizirali močno partizansko vojsko iz kmečkih, delavskih ne nazadnje intelektualskih fantov in deklet, med katerimi so bili vojaški strokovnjaki zelo redki. Čeprav nam je današnji čas prinesel tudi težave, za katere smo upali, da se bomo z njimi srečevali redkeje in v blažji obliki, težave, ki jih je povzročil nacionalizem. A nacionalizmu se lahko upremo, če bomo dosledno uresničevali pot, ki smo si jo zastavili skupaj s tovarišem TITOM, pot, ki vodi do resnične socialistične samoupravne demokracije.

Ob koncu se spomnimo še praznika, ki je predvsem naš, celjski. 20. julija praznika občine Celje. Kot vsa leta doslej, ga bomo proslavili z novimi gospodarskimi dosežki. Letos bo osrednja proslava verjetno v KS Dolgo polje, ko bo otvoritev nove samopostrežne trgovine, ki so jo krajani že težko pričakovali. Seveda pa to ne bo edina prireditev, saj bo organiziranih v počastitev praznika vrsta prireditev in proslav.

TITO spada v vrsto velikih revolucionarjev in tvorcev novega sveta. Zgodovinski trenutek je bil njegovo edino življenje. Posvečen mu je bil vsak dan njegovega življenja, ki je čudovit primer velike, povsem nevsakdanje nadarjenosti za politiko. In kakor je bilo vse v njem posvečeno mislim na človeštvo, se je kasneje, po zmagi, njegova misel res razširila na vse človeštvo, ki ga je obsegel s svojo idejo o neuvrščenosti. In pri vsem tem je bila in ostala njegova osebnost globoko človeška, brez sovraštva, brez zlobe ali maščevalnosti.

Enkratno življenje, sorodno življenju velikega umetnika ali znanstvenika, ki mu je usoda s trenutkom razsvetljenja vžgala pečat večnosti.

Življenje našega TITA je tisto življenje, ki ga bodo živeli naš delavski razred, delovni ljudje in občani, ki bodo sledili njegovemu sporočilu, zadolžitvam in pridobitvam, katere nam je zapustil in s katerimi je trajno zadolžil zdajšnje in prihodnje generacije.

Malo je državnikov, katere bi, kakor TITA, spoštovali in ljubili milijoni ljudi na vseh zemljepisnih širinah. Lahko je imel tudi nasprotnike, vendar mu tudi ti niso mogli odreči spoštovanja. Njegovo smrt obžalujejo vsi, ki so jim pri srcu mir, svoboda in pravica. Če sploh lahko najdemo uteho ob nenadomestljivi izgubi, tedaj je v tem, da njegovo delo, njegov ugled in plemenitost ne bodo nikoli umrli.

TITO je vedno poudarjal naj mladi 25. maja ne praznujemo samo kot njegov rojstni dan, temveč naj bo to dan, ko se mladi vesele mladosti, življenja v svobodni domovini in delovnih uspehov, ki jih s svojim delom dosežemo.

Zato se moramo vedno truditi, da bomo vredni zaupanja našega najljubšega tovariša — TITA, ki

ga žal ni več med nami. Toda žive so njegove tople besede, njegova želja za lepšim in boljšim jutri, njegovo veličastno delo...

Tudi mladi v DO Aero bomo vselej sledili TITOVU poti. To bomo dokazali le z marljivim delom in aktivnim vključevanjem na vsa področja družbenopolitičnega življenja.

Želja mladinskih aktivistov v naši DO je, da bi v prihodnje k svojemu delu pritegnili še večje število mladih, ki bi s svojim delom prispevali več k še boljšemu delovanju osnovnih organizacij ZSMS.

Kljub temu pa lahko rečemo da OO ZSMS dosegajo pri svojem delu tudi številne uspehe.

Že samo v letošnjem letu je bilo organiziranih več delovnih akcij po posameznih TOZD, kakor tudi akcije širšega obsega.

Naše OO ZSMS tudi zelo dobro sodelujejo z občinsko konferenco ZSMS Celje oziroma Žalec, kakor tudi z nekaterimi OZD v Celju.

Ponovno bomo skušali navezati stike z mladimi iz DO »Vjesnik« Zagreb in »Šumadija« Beograd, ki je v zadnjem času nekoliko zamrlo zaradi sprememb v predsedstvih OO ZSMS omenjenih DO.

Tudi s tem bomo izpolnjevali eno Titovih največjih želja: Krepitev bratstva in enotnosti!

Kakor je bilo podano že v programskih usmeritvah OO ZSMS na volilno-programski konferenci, se bomo trudili, da bomo svoje delo še izboljšali, predvsem s tesnejšim sodelovanjem z ostalimi DPO v naši delovni organizaciji, saj bomo le tako lahko reševali probleme, ki tarejo naše delovanje.

Ker si vsak mlad človek želi biti vreden zaupanja, katerega mu je vse svoje življenje izkazoval naš tovariš TITO, bo naše delo usmerjeno v izpolnjevanje vsega, kar je od nas pričakoval in kar od nas pričakuje današnja samoupravna, socialistična domovina.

Leonida Štrukelj

PRIZNANJA

NIKO DIMC JE PREJEL SREBRNI ZNAK SINDIKATOV OBČINE LJUBLJANA-SIŠKA

Tovariš Dimc je izmenski delovodja v proizvodnji celuloze v naši temeljni organizaciji Tovarna celuloze in papirja Medvode. Ob delu je dokončal tehnično papirniško šolo. Zaradi dolge družbenopolitične aktivnosti in velikega deleža pri uveljavljanju ter razvijanju samoupravljanja in delegatskih odnosov uživa med delavci velik ugled in zaupanje.

Veliko priznanje mu je bilo podeljeno za delo v sindikatu. Bil

je že podpredsednik, tajnik in ponovno podpredsednik Izvršnega odbora, še posebno uspešno pa je bilo delovanje samoupravne delavske kontrole, ko je opravljal funkcijo predsednika.

Vključeval se je tudi v delo delavskega sveta, en mandat tudi kot predsednik.

Se posebej opazno pa je njegovo delovanje v inovacijski dejavnosti, prav na področju varčevanja s surovinami. Za uspešne predloge in inovacijo je dobil tudi nagrado.

Ob priznanju iskrene čestitke!

TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JE ZA NAMI!

Najpomembnejša družbena akcija v letošnjem letu — III. kongres samoupravljalcev je minil z jasnimi odgovori delavcev in delovnih ljudi, kako naprej v naši družbi. Potrdil je enotnost in trdno odločenost, da moramo dosledneje kot doslej uresničevati zlasti:

— naloge na področju gospodarske stabilizacije,

— socialistično samoupravljanje,

— neodvisnost ter bratstvo, enotnost in enakopravnost vseh narodov in narodnosti SFRJ.

Sprejeta resolucija terja dosledno uresničevanje v praksi in vsi nosilci družbene aktivnosti so dolžni takoj sprejeti svoje akcijske načrte uresničevanja dogovorjenih stališč.

V tem trenutku se zaradi težav pri uresničevanju družbenega plana pred nas postavlja kot najpomembnejše, kako izpolniti obveznosti pri gospodarjenju, da bomo dosegli načrtovano rast dohodka, vskladili politiko dela, cen, dosegli planiran izvoz in omejili vse oblike porabe, ki vplivajo na visoko stopnjo inflacije in nam povzročajo velike težave. Najpomembnejše pa je, da zaustavimo padanje realnega standarda delovnih ljudi.

Za dosledno uresničevanje stališč III. kongresa samoupravljalcev samoupravne in družbenopolitične organizacije na vseh nivojih sprejemajo konkretne programe in se dogovarjajo kako bi zadržali celotno družbeno aktivnost na takšnem nivoju kot ga terja današnji čas in potrebe.

Od prvotnega osnutka se Resolucija precej razlikuje, saj je v široki javni razpravi, čeprav je bilo tudi tu precej formalizma, bilo predloženo veliko sprememb in dopolnitev.

Čeprav so marsikje terjali, da naj bi bila vseobsežni dokument, moramo vseeno ugotoviti, da bi

potem bila preobsežna in preamalo akcijska. Prav gotovo pa smo dosegli, da je v največji meri razumljiva in da je napisana tako, da daje mnoge konkretne usmeritve. Resolucija je dokument, ki daje pobudo delavcem in vsem družbenim dejavnikom za hitrejšo uveljavljanje družbenoekonomskega položaja delavcev in hkrati uspešen samoupravni, gospodarski in socialni razvoj naše družbe. Zdaj pa je pomembno, da bo vsaka organizacija združenega dela znala pošteno oceniti svoje lastne razmere in da bo sprejela takšne akcijske programe, ki bodo zagotavljali uresničevanje usmeritev. Prav je, da pri tem podčrtamo odgovornost vseh subjektivnih sil, zlasti pa še Zveze komunistov in Zveze sindikatov, Socialistične zveze itd. Torej je odvisno od nas samih, ali bo resolucija uresničena ali ne.

IN KAKO JE V AERU?

Pošteno je da priznamo, da smo kljub prizadevanjem v sindikatu in odgovorom na predsedstvo Konference OOSZS premalo dosledno organizirali javno razpravo o osnutku resolucije III. kongresa samoupravljalcev. Samo v enem primeru je osnutek obrazložil direktor TOZD, udeležba odgovornih strokovnih delavcev je bila majhna in tudi razprave bolj površne. Kljub vsemu razpolagamo z naslednjimi informacijami:

— V TOZD Kemija Celje je bila široka razprava in na skupni seji delavskega sveta TOZD, IO OOSZS, sekretariata OOSZKS in predsedstva OOSZSMS je delegatka III. kongresa samoupravljalcev tov. Breda Seme posredovala tudi svojo kongresno razpravo. Na tej razširjeni seji so tudi bile oblikovane konkretne pripombe, ki smo jih tudi skupno posredovali Občinskemu svetu ZS oz. Koordinacijskemu odboru za pripravo III. kongresa samoupravljalcev v Celju.

— V DSSS je bila organizirana podobna razširjena seja. Razprava je bila prav tako konkretna in je zagotavljala tudi informiranje o pripombah, ki so bile zbrane v TOZD Kemija Celje.

— V TOZD Kemija Šempeter je osnutek Resolucije III. kongresa obrazložila direktorica TOZD, razprava je potekala na razširjeni seji. Koordinacijo navznoter delovne organizacije niso zagotovili, saj so bili vezani na KO v občini Žalec.

— Konkretna razprava je tekla v TOZD Trzinje in delavci so na razširjeni seji delavskega sveta sprejeli vrsto pripomb, ki so jih posredovali Predsedstvu Konference OOSZS Aero in od tu Koordinacijskemu odboru v občini Celje.

— Razprava o osnutku Resolucije je bila organizirana tudi v TOZD Grafika, kjer posebnih pripomb niso oblikovali.

— O poteku razprav v TOZD Tovarna celuloze in papirja Medvode nismo dobili informacije in bomo zato spregovorili o tem pozneje.

Tako smo se obnašali ob pripravah III. kongresa. Bilo je žal še premalo doslednosti in tudi odgovornosti.

KAKŠNE SO NAŠE NALOGE ZA NAPREJ!

Vse družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v AERO naj bi v konkretnih akcijskih programih opredelili naloge, ki izhajajo iz planov in tiste, ki pomenijo uresničevanje nalog s področja delitve po delu in rezultatih ter s področja kvalitetnejšega urejanja dohodkovnih odnosov.

V resoluciji so konkretne usmeritve obdelane v poglavjih:

— za gospodarjenje delavcev z družbeno reprodukcijo

— o pridobivanju in razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke po rezultatih tekočega in minulega dela
— samoupravno združevanje, povezovanje in planiranje

— za delegatsko odločanje in podružbljanje politike in
— glavne naloge nadaljnje materialnega in socialnega razvoja in program ekonomske stabilizacije.

O uresničevanju stališč III. kongresa samoupravljalcev v AERU bomo še poročali.

Franček Ribič

NAŠA DELEGATKA O KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV

Za delegatko 3. kongresa samoupravljalcev, ki je potekal v Beogradu v času od 16.—18. 6. 1981 je bila izvoljena tudi delavka iz naše delovne organizacije tov. SEME BREDa, ki je zaposlena v TOZD Kemija Celje v tehnološki pripravi dela kot kalkulanta.

Po kongresu se je z njo pogovarjala Anita Žoher, ki ji je zastavila naslednja štiri vprašanja:

1. Kakšne so bile tvoje obveznosti kot delegatke 3. kongresa samoupravljalcev v pripravah in na kongresu?

V pripravah na 3. kongres smo vsi delegati iz Celja, bilo nas je devet, aktivno sodelovali v številnih razpravah — okroglih mizah, ki so potekale tako v delovnih organizacijah v Celju kot tudi na občinskem nivoju DPO: konferenci OK SZDL in predsedstvu občinskega sveta Zveze sindikatov. Kot delegatka 3. kongresa samoupravljalcev sem sodelovala tudi na razširjeni seji delavskega sveta in družbeno-političnih organizacij TOZD Kemija Celje, kjer so bile podane pripombe na osnutek resolucije. Te pripombe in pripombe ostalih TOZD in DSSS naše delovne organizacije so bile sprejete kot sestavni del poročila o predkongresnih pripravah občine Celje, ki je bilo posredovano kongresu.

Delavcem TOZD Kemija Celje sem posredovala tudi referat na temo Inovacijska dejavnost in raziskovalno delo. Ob tej priliki se želim še posebej zahvaliti vsem, ki so mi pomagali pri sestavi razprave, predvsem tov. Ferležu in tov. Ribiču.

Mislim, da smo v predkongresnem času storili vse, da bi se čimbolj pripravili na ta kongres, tako delegati kot koordinacijski odbor za pripravo kongresa, ki nas je sproti obveščal o vseh aktivnostih. Priznati moram, da smo v tako kratkem času storili res veliko, da smo odšli na kongres temeljito pripravljeni. Prav bi bilo, da bi tudi delegate SIS v pripravah na izvajanje akcijskih

Breda Seme

programov tako organizirali kot je to potekalo za delegate 3. kongresa samoupravljalcev.

2. Ali je po tvojem mnenju kongres dosegel zastavljene cilje?

Na kongresu je prisostvovalo nad 1700 delegatov iz cele države, od tega 225 iz SR Slovenije. Po sestavi, družbeni usmerjenosti in

zavzetosti delegatov je pomenil kongres resnično legitimno zastopstvo samoupravno organiziranega združenega dela in delavskega razreda Jugoslavije.

Kongres je sprejel resolucijo, ki vsebuje njegove ocene, stališča in usmeritve o vseh temeljnih vprašanjih uveljavljanja socialističnega samoupravljanja v sedanjem obdobju. Bistvo je v tem, kako zagotoviti pogoje, da bo delavec obvladal celotno družbeno reprodukcijo oz. da bo odločal o pridobivanju in uporabi celotnega dohodka, ki ga s svojim delom ustvarja. Stališča in sklepi kongresa pomenijo podlago za najširšo družbeno akcijo pri razreševanju nalog in problemov, pred katerimi se zdaj nahajamo.

Zato je potrebno, da vsaka organizacija združenega dela in samoupravnih skupnosti oceni lastne razmere ter sprejme konkretne akcijske programe za uresničevanje resolucijske usmeritve. Kongres samoupravljalcev se ne sme končati s svojim zasedanjem, temveč mora trajati dalje — v uresničevanju njegovih stališč in usmeritev.

3. Katera problematika je bila v vseh razpravah najbolj izpostavljena?

Na kongresu so bila najbolj izpostavljena vprašanja o boju proti inflaciji in krepitvi položaja naše države v mednarodni menjava. To sta tudi glavni nalogi in odgovornost delavcev in delovnih ljudi za boljši jutri.

4. Kakšni so tvoji vtisi s kongresa?

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 4. strani)

Imam vtis, da smo bili celjski delegati najbolj organizirana skupina. Vsak je bil ves čas »zaposlen« do zadnje minute, tudi potem, ko se je uradni del končal. Delegati smo iz svoje sredine izbrali nekega vodjo potovanja, predstavnika Zdravstvenega centra Celje — tov. Jožeta Arzenška, ki ima dosti smisla za organiziranje. Samo potovanje v Beograd je bilo prijetno, še posebej polet z letalom. To je bilo zame prvo potovanje z letalom. Tudi v Beogradu so nas takoj pričakali z

avtobusi, ki nas je odpeljal v Hotel Intercontinental, poleg kongresnega centra Sava, kjer je potekal kongres. Tu so nas pričakali tudi predstavniki republiškega sveta Zveze sindikatov.

Drugi dan so nas čakale prve večje obveznosti — otvoritev kongresa, popoldne pa se je začelo delo komisij. Delegati smo bili razdeljeni v tri komisije. Sama sem sodelovala v drugi, kjer sem drugi dan zasedanja tudi razpravljala. Razpravljali smo trije Celjani, ostalih 6 pa so razprave oddali.

Bilo je precej naporno, drugi dan kongresa je potekal cel dan, imeli smo le uro časa za kosilo, delo v komisijah pa je trajalo vse do 20.00. ure zvečer.

Plenarna seja je bila tretji dan, ko smo sprejeli resolucijo in amandmaje. Kongres se je končal ob 12. uri.

Po prihodu v Celje je bilo potrebno pripraviti poročilo o delu delegatov na kongresu, hkrati s tem pa je potrebno začeti z akcijo za uresničevanje resolucije.

POGOVOR O...

O VIŠJIH OBLIKAH EKONOMSKIH ODNOSOV S TUJINO SMO SE POGOVARJALI Z NAŠIM KOORDINATORJEM RAZVOJA, INŽENIRJEM JURIJEM GODCEM

NAŠ AERO:

Ena temeljnih usmeritev in nalog naše stabilizacije gospodarstva je povečana izvozna usmeritev. Kako se razvijajo naša prizadevanja za izboljšanje ekonomskih odnosov s tujino?

Tovariš JURIJ GODEC:

Pred kratkim smo se zbrali predstavniki skoraj vseh slovenskih delovnih organizacij, ki želijo izboljšati svoje delo in usluge (proizvodne, projektantske in tudi inženiring ter nekaj večjih trgovskih organizacij). Na tem posvetovanju se je še posebej izpostavila vsa zapletenost današnjega gospodarskega trenutka, ko je na eni strani popolnoma jasno, da nas situacija sili v večji izvoz, na drugi strani pa so na zunanjem tržišču slabe možnosti za uvrstitev različnih proizvodov.

Udeleženci posveta so ugotovili, da predstavlja 80 odstotkov vsega sedanjega zunanjetrgovinskega prometa direktna menjava (kupoprodaja), vse premalo pa so bile izkoriščene tako imenovane višje oblike ekonomskih odnosov s tujino. Premalo je bilo storjenega na področju sodelovanja z neuvrščeni deželami, kjer ima Jugoslavija tudi realne mož-

nosti za osvojitve tržišč.

Znano je, da so ta tržišča nerazvita in da je za uspešno delo na tem področju poleg ostalih običajnih poti potrebna boljša in stalna obdelava trga. Doslej je naša delovna organizacija sodelovala z nekaj deželami Arabskega sveta (vendar nismo uspeli raziskati možnosti na Latinsko-ameriškem trgu, kakor tudi ne novih tržišč, ki se pojavljajo, kot je na primer Kitajska, ki žal niso bila sistematsko obdelana.

V samem strokovnem delu posveta, pa smo govorili o zakonskih možnostih za sodelovanje, bodisi v Jugoslaviji kot v tujini. Precej smo govorili tudi o praktičnih izkušnjah in pristopih k obdelavi določenega trga. Poskušali smo obdelati tudi primernost posameznih oblik sodelovanja za posamezne industrijske usmeritve. Zadnji dan posveta sta se posveta udeležila tudi predsednik Gospodarske zbornice Slovenije dr. Zidarič in tovarš Roman Albreht. Tovariš Albreht je predaval o trenutnem gospodarskem položaju in preseganju krizne situacije.

NAŠ AERO:

Na posvetu ste govorili o eko-

nomskih odnosih s tujino, nakažali ste možnosti in oblike sodelovanja, zato nas zanima kakšne so pravzaprav tako imenovane višje oblike ekonomskih odnosov?

Tovariš JURIJ GODEC:

Kot primerne višje oblike ekonomskega sodelovanja s tujino pridejo v poštev sovlaganja (joint venture) v Jugoslaviji, oziroma v tujini, dolgoročna kooperacija, dolgoročno poslovno-tehnično sodelovanje z ali brez izkoriščanja industrijske lastnine (know-how), izvedba projektov v tujini, pri čemer so mišljene predvsem živinske farme, plantaže, melioracijska dela, različna gradbena dela in podobno. Možna pa so tudi ustanavljanja podjetij v tujini. Najbolj primerna oblika je tako mešana družba, oziroma družba z omejenim jamstvom.

NAŠ AERO:

Kakšne so pri vsem tem možnosti jugoslovanskih delovnih organizacij?

Tovariš JURIJ GODEC:

Iz rezultatov poslovanja izhaja, da novi zakon o sodelovanju v Jugoslaviji ni deloval tako kot

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

smo pričakovali, zato v zadnjih dveh letih skoraj ni bilo več podpisanih pogodb, ki bi se nanašale na sovlaganja. Mnenja o vzrokih so sicer deljena, vendar bo najbrže držalo, da je eden glavnih vzrokov majhna akumulativnost — joint venture projektov v Jugoslaviji (v povprečju pod 10 %).

Novi zakon daje zelo malo maneverskega prostora tujemu sovlagatelju v njegovih upravljalških pravicah, ker pravi, da upravni odbor novoustanovljenega podjetja odloča samo o tem, o čemer ne odločajo organi samoupravljanja.

Naslednje zelo težavno vprašanje pa je vprašanje vračanja vloženih sredstev (retransfer) po preteku pogodbene dobe, ker podjetje po navadi ne uspe ustvariti toliko razpoložljivih deviznih sredstev, da bi se izposojeni vložen kapital vrnil vlagatelju. Za ustanavljanje mešanih družb v tujini je sicer več možnosti, glede na lokalno zakonodajo, v glavnem pa uporabljajo tri sisteme mednarodnega prava, angleški, francoski in švicarski sistem. Nepoznavanje nacionalnih predpisov pa je največkrat vzrok, da naše delovne organizacije sklepajo slabe pogodbe, ali pa jih sploh ne uspejo skleniti. Tu mislim ustanavljanje družb z omejenim jamstvom, z udeležbo tujega kapitala.

Največ pozornosti pri sklepanju takšnih pogodb pa je treba posvetiti tehničnim, ekonomskim in pravnim vidikom. Pri nas nimamo dovolj usposobljenih strokovnjakov, ki bi se specializirali za posamezna omenjena področja, zato včasih potrebujemo vse preveč časa za reševanje posameznih vprašanj. Vendar bo zaradi različnih oblik izobraževanja, ki jih organizira Gospodarska zbornica Slovenije, tudi to vprašanje verjetno kmalu rešeno.

NAŠ AERO:

Kaj smo storili in kakšna so prizadevanja v naši delovni organizaciji?

Tovariš JURIJ GODEC:

V naši delovni organizaciji ugotavljamo, da smo v stalnih teža-

vah pri zagotavljanju surovin iz uvoza. Ker je po veljavnih predpisih z izvozom nemogoče zagotoviti potrebna devizna sredstva, smo v zadnjih letih vložili velike napore v to, da bi prek višjih oblik ekonomskega sodelovanja s tujino zagotovili dodatne možnosti za oskrbo s potrebnimi uvoznimi surovinami. Poskušamo tudi osvojiti nova tržišča za naše izdelke, pri čemer smo dosegli precejšnje uspehe.

Precej razgovorov smo vodili v smislu ekonomskega sodelovanja z različnimi partnerji, v več deželah, kot so na primer: Malta, Nigerija, Angola in Avstrija. Projekti so v glavnem usmerjeni v prodajo lastne tehnologije in postavljanje proizvodnih obratov v teh deželah. Pred kratkim je bila podpisana prva posojilna pogodba z malteškim podjetjem TRADEX, ki predvideva posojilo stroja za razrez jumbo rol selotejpa v kolobarje tržnih dimenzij. V isti pogodbi se predvideva tudi vzpostavitev določene kooperacije na osnovi menjave surovin in gotovih izdelkov.

V Angliji gre za interes državne administracije, da bi se vzpostavila proizvodnja tempera in akvarelnih barv, barv za razmnoževanje, matric, krede-svinčnikov in ravnal. Kot nosilec posla je z jugoslovanske strani določena DO Aero.

V Nigeriji, kjer je do stika s poslovnim partnerjem prišlo s posredovanjem šefa naše ambasade, tovariša dr. Mejaka, pa gre za:

— pomoč pri ureditvi obstoječe tiskarne, ki ne dosega zadovoljivih rezultatov ter

— vzpostavitev nove proizvodnje šolskega programa.

V Avstriji bi se naša delovna organizacija pridružila že ustanovljenemu podjetju, ki sta ga ustanovili Emona Ljubljana in Radenska Radenci. Predvideva se, da bi v proizvodnih prostorih tega podjetja stekla tudi proizvodnja nekaterih naših proizvodov. S tem podjetjem pa bi naša delovna organizacija sklenila pogodbo o dolgoročni kooperaciji.

Opažanja, ki so prisotna pri vseh izvoznikih, kažejo, da se tržišča v svetu zapirajo s tem, da

ustanavljajo nacionalne proizvodnje in z restrektivnimi ukrepi, s katerimi posamezne države ščitijo lastno proizvodnjo in onemogočajo uvoz naših izdelkov (primer Malta in Sirija). Druga tržišča pa so povezana prek različnih ekonomskih sporazumov, ki prav tako otežkočajo prodajo.

Ustanovitev dislocirane proizvodnje pomeni prebijanje teh ovir. Jasno je torej, da si moramo prizadevati, da bi do realizacije naših načrtov prišlo čim prej. Vendar je pot dolga in tudi ne lahka. V ilustracijo naj povem, da je od približno 150 lani predloženih pogodb o dolgoročni kooperaciji pri Gospodarski zbornici bila potrjena samo polovica. Zakonski predpisi so izredno strogi in dosledni ter mnogokrat se tuji partner z njimi ne strinja. Poseben problem predstavlja financiranje takih projektov v tujini in finančno zavarovanje proti vsem rizikom (tudi političnim). Ugotavljamo tudi, da organizacija združevanja finančnih sredstev v slovenskih poslovnih bankah v ta namen še vedno ni primerna.

Če tole naše razmišljanje sklenemo, lahko ugotovimo, da je pri višjih oblikah sodelovanja s tujino veliko težav, ki pa jih bomo z vztrajnim delom gotovo uspeli rešiti.

Dora Rovere

*Dopisujte
v naše glasilo*

CELJE 81 V OBRAMBI IN ZAŠČITI

V DO Aero — območje Ipavčeva ulica je 6. junija potekala združena taktična vaja »CELJE 81 v obrambi in zaščiti«.

Vaja je bila namenjena preverjanju usposobljenosti izvajanja ukrepov in aktivnosti v primeru LETALSKEGA NAPADA Z RUŠILNIM UČINKOM.

V vaji je sodelovalo 157 delavcev, ki so zaposleni na območju Ipavčeve ulice, sodelovali so člani komiteja za SLO in DS, vojnega odbora OOZS, člani štaba CZ, pripadniki enot CZ: gasilska enota, enota prve medicinske pomoči, tehnično-reševalna enota, RBK enota, pripadniki narodne zaščite, člani interne mladinske delovne brigade TOZD Kemija Celje, v vaji pa so sodelovali tudi gasilski enoti iz Metke in IGD TOZD Kemija Šempeter.

Po vaji smo sprejeli poročilo o poteku vaje, kjer smo ugotovili, da so bile aktivnosti izvršene v skladu z načrti, da je bila udeležba poklicanih delavcev 100 % ter da je usposobljenost pripadnikov CZ in NZ zadovoljiva. Udeleženci vaje so zadane naloge opravili hitro in odgovorno.

Hkrati z oceno, da je vaja v celoti uspela ter da smo v primerjavi s preteklostjo še bolj usposobljeni za izvajanje ukrepov in ostalih aktivnosti v primeru vojne in pri saniranju posledic zračnega napada, pa smo ugotovili tudi nekaj pomanjkljivosti:

— vaja je dosegla svoj namen pri preverjanju usposobljenosti posameznih struktur SLO in DS za opravljanje posameznih nalog, za ocenitev resnične učinkovitosti oz. aktiviranje posameznih elementov v primeru vojne oz. vojne nevarnosti pa je nujno preveriti, v kolikem času se lahko izvede mobilizacija posameznih enot in ostalih organov SLO in DS; dogovorili smo se, da bomo v prihodnje organizirali prav takšne vaje — preizkuse.

— ugotovili smo, da je potreb-

no kadrovsko dopolniti enoti CZ, in sicer tehnično-reševalno enoto, enoto CZ za zveze. Tehnično-reševalno enoto je potrebno tudi bo-

lje opremiti z napravami, ki bi jih v primeru kakršnihkoli izrednih razmerah pri reševanju (Nadaljevanje na 8. strani)

Ranjencem smo pravočasno nudili pomoč...

Pred začetkom vaje smo se o poteku le-te natančno dogovorili...

(Nadaljevanje s 7. strani)

ljudi in imetja nujno potrebovali.

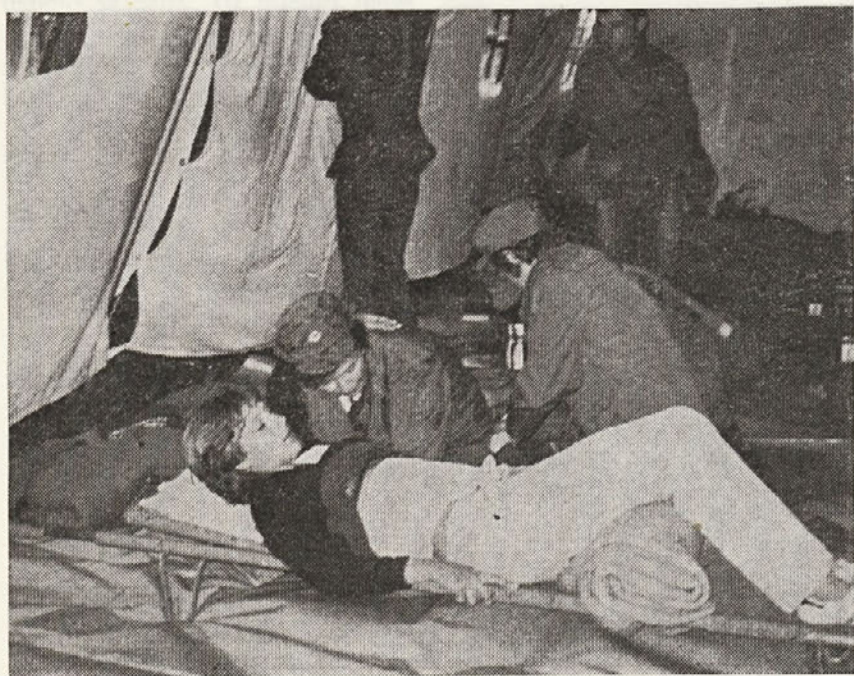
— skladiščenje opreme CZ in NZ na našem območju je izredno slabo rešeno; prostori, ki so na razpolago, ne zadoščajo in so glede na lokacijo neprimerni. Prav to je tudi naloga članov komiteja za SLO in DS ter delavskega sveta, da poskusimo v najkrajšem možnem času rešiti ta problem.

— pomen zaklonišč v primerih izrednih razmer je nesporen, zakon naloga organizacijam združenega dela, da je potrebno do leta 1985 zgraditi zaklonišča, izgradnjo zaklonišč smo si zastavili tudi v srednjeročnem programu razvoja delovne organizacije, vendar ugotavljamo, da je gradnja zaklonišč izredno draga ter da bi v tem primeru porabili ogromno sredstev, ki bi jih sicer

lahko porabili za nove proizvodne investicije. To vprašanje smo izpostavili tudi na občinskem ni-voju ter zahtevali, da je potrebno preveriti kalkulacije cen za izgradnjo zaklonišč, cene med gradbenimi podjetji uskladiti. Menimo, da je ne glede na pomen zaklonišč, gradnje le-teh v času, ko se borimo z vrsto gospodarskih problemov, vprašljiva, saj vemo, da nam ogromna vložena sredstva v takšne investicije »malo vračajo«.

Zbor udeležencev vaje

Enota prve medicinske pomoči na delu...

Ob Dnevu samoupravljalcev — 27. juniju smo na osnovi sklepa komiteja za SLO in DS ter izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata članom, ki so uspešno sodelovali v vaji oz. aktivno sodelovali v pripravah — izobrazevalnih oblikah, podelili priznanja, in sicer:

skupinam:

- enota prve medicinske pomoči
- gasilski enoti
- mladinski delovni brigadi
- IGD Sempeter

posameznikom:

- Marjanu Koštomaju
- Katici Murko
- Janezu Gorenjaku
- Jožetu Urankerju
- Alfonzu Srebotu
- Igorju Vauknerju
- Margareti Medved
- Mariji Mraz
- Igorju Nunčiču
- Željku Hrastovcu
- Marju Furlanu
- Danilu Bregarju
- Petru Dobravcu
- Jožici Ocvirk
- Aniti Žoher in
- Alojzu Prazniku

»AERO« TOZD Kemija Celje je za uspešno sodelovanje v vaji CELJE 81 V OBRAMBI IN ZAŠČITI prejel tudi občinsko priznanje.

Svet za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito občine Celje je za doseganje izrednih rezultatov pri razvijanju, poglobljanju in podružbljanju SLO in DS prav tako podelil priznanje, ki smo ga prejeli ob praznovanju Dneva civilne zaščite.

A. Ž.

VZDRŽEVANJE DELOVNIH SREDSTEV

Pričenjamo serijo zapisov o vzdrževanju delovnih sredstev, ki jih je pripravil inženir Ivan Podergajs. Gre za obsežno in strokovno obdelano področje, ki ga bomo predstavili v nadaljevanjih.

1. Splošno o vzdrževanju

Za okrepitev in učinkovitost gospodarjenja je nujno potrebna hitrejša modernizacija gospodarstva, in to v pogledu uvajanja nove in sodobne opreme, kakor tudi smotrnejše organizacije dela in poslovanja. Gospodarske in družbene reforme vse bolj zahtevajo od delovnih organizacij, da se prilagajajo razmeram na tržišču, zato pa je potrebno preučevati asortimente in kvaliteto proizvodov ter nenehno osvajati nove. Izboljšanje organizacije proizvodnje in metod dela zahteva optimalno izkoriščanje vseh razpoložljivih delovnih sredstev.

Garancijo za dejansko doseganje optimalnih proizvodnih rezultatov nudijo v prvi vrsti delovna sredstva, ki so v temeljni organizaciji združenega dela vsak čas s polno zmogljivostjo vključena v poslovni proces. Pogoji za nenehno zadovoljivo obratovalno stanje sredstev pa je na primer nem nivoju organizirana funkcija vzdrževanja.

Visoko mehanizirane strojne naprave in avtomati razmeroma hitro zastarajo, to dejstvo pa zahteva visoko tehnično-ekonomsko eksploatacijo ter s tem hitro amortizirajo. Pospešena eksploatacija pa nalaga zelo odgovorne naloge vzdrževalni službi. Avtomatizirana strojna oprema zahteva vedno manj neposrednega vodenja in postrežbe, istočasno pa zmeraj bolj strokovne vzdrževalne posege, čemur lahko zadosti le dobro organizirana in s sposobnimi strokovnimi kadri zasedena vzdrževalna služba.

V naši OZD ugotavljamo zelo hiter razvoj, izpopolnjevanje in modernizacijo tehnoloških procesov ter vključevanje vedno novih visoko produktivnih strojev v proizvodne procese, kar vse nas že vključuje v vrsto industrijsko

razvitejših OZD. Za omenjene ugotovitve pa žal ne moremo trditi, da veljajo tudi za razvoj in razmah vzdrževalne službe. Le-ta je namreč močno zaostala za razvojem proizvodnih procesov v naši OZD.

V marsikateri delovni organizaciji, med njimi je tudi naša, še danes nepravilno vrednotijo vzdrževalno službo ter ne dojemajo zelo velike prednosti, ki jih nudijo pravilno in pravočasno negovana delovna sredstva. V delovnih organizacijah se večkrat ugotavlja, da so delavci zaposleni na vzdrževalnih delih, neproduktivni, ker pač ne sodelujejo direktno v proizvodnem procesu. V proizvodnih obratih in vodstvih temeljnih organizacij združenega dela se večkrat (brez predčasne strokovne tehnično-ekonomske analize) kritizira število zaposlenih, oziroma odstotek opravljenih delovnih ur za vzdrževalna dela.

Obstaja bistvena razlika med dvema načinoma vzdrževanja:

Po starem (tradicionalnem) načinu je vzdrževanje omejeno izključno le na intervencije, ko se pojavi na delovnem sredstvu kvar ali lom. Pri takem sistemu je vprašanje vzdrževanja večkrat usodno, saj pride do posredovanja šele tedaj, ko je kvar ali lom že nastal.

Omenjeno nesistematično vzdrževanje postavlja vzdrževalno službo v vlogo »gasilske ekipe«, ki posreduje šele tedaj, ko je nastala problematična situacija.

— Sodobnejši načini vzdrževanja

Sodobnejši načini vzdrževanja izhajajo iz koncepcije predhodne in sistematične študije vseh možnih vzrokov, ki lahko vplivajo na zmanjšanje učinkovitosti delovnih sredstev. Tak študij in analize nudijo osnovne elemente za programiranje vzdrževanja. Pri tem se

predvidi cela serija preventivnih operacij, s katerimi se kvare in lome vsaj delno preprečuje oz. se predvidi organizirane akcije, s katerimi se nastali kvar ali lom popravi v najkrajšem možnem času.

Cilj vzdrževalne funkcije je enak v delovnih organizacijah oz. v temeljnih organizacijah združenega dela z različnimi delovnimi procesi in različnimi delovnimi sredstvi. Cilj se postavlja kot zahteva, da se v TOZD doseže maksimalno planirana eksploatacija delovnih sredstev ob najnižjih stroških vzdrževanja.

Funkcija vzdrževanja je postala oz. postaja v delovnih organizacijah nepogrešljiva komponenta dopolnilne proizvodne dejavnosti in ne predstavlja obrata, ki je namenjen sam sebi. Stroški vzdrževanja delovnih sredstev so del skupnih proizvodnih stroškov in ta del je v nekaterih panogah oz. proizvodnih enotah občuten.

Poslovanje vzdrževalne službe v delovnih organizacijah oz. v temeljnih organizacijah združenega dela naj vključuje naslednje osnovne smernice:

— delovna sredstva morajo biti časovno maksimalno usposobljena za obratovanje s polno zmogljivostjo

— skupni proizvodni stroški naj bodo minimalni

— učinkovitost vzdrževalne službe naj bo maksimalna in to ne samo v pogledu skrajšanja časa, potrebnega za popravila, ampak tudi v cilju znižanja pogostosti popravil zaradi kvarov in lomov, pri čemer je potrebno upoštevati kvaliteto in racionalnost popravil

— povečanje učinkovitosti proizvodne opreme v posameznih fazah proizvodnje

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

— izboljšanje delovnih pogojev v posameznih organizacijskih enotah delovne organizacije.

Nesmiselno je mišljenje, da novim objektom in delovnim pripravam ni potrebno v pogledu vzdrževanja posvečati tolikšne skrbi kot starejšim in že obrabljenim sredstvom. Tudi nova delovna sredstva so potrebna vzdrževalne nege od začetka njihove uporabe. Zato jih moramo vključiti v sistem vzdrževanja z dnem zagona.

Delo vzdrževalne službe se lahko odvija in razvija po izdelanem programu le v tistih delovnih organizacijah, kjer je izdelana in vpeljana preučena organizacija temeljne organizacije združenega dela oz. organizacije združenega dela ter v njej smiselno vključena organizacijska enota vzdrževalne službe.

2. Kje vključiti vzdrževalne funkcije:

V preteklosti je prevladovalo stališče, da stopi funkcija vzdrževanja v delovni organizaciji na sceno tedaj, ko je tovarna zgrajena, oz. ko je posamezno delovno sredstvo vključeno v proizvodni proces. Pri tem pa so bile vse bolj jasne ugotovitve, da je ekonomska učinkovitost vzdrževanja v veliki meri odvisna že od začetnih odločitev k pristopu in izdelavi projektov. In prav zato se mora kot prvi korak terotehnologije* na področju učinkovitega

vzdrževanja odraziti v prizadevanjih, da se že pri projektiranjih opredeli tisti obseg vzdrževalnih del, ki je ekonomsko opravičljiv. Izločitev nepotrebnih vzdrževalnih del in s tem stroškov pa ne sme biti le skrb projektantov, temveč tudi vodstvenih delavcev v delovnih organizacijah.

* **Terotehnologija** vsebinsko zajema celotno problematiko upravljanja in reprodukcije delovnih sredstev. Podrobneje pa zajema:

- projektiranje in izgradnjo tovarniških gradbenih objektov
- nabavo ali izdelavo delovnih priprav
- pripravo za uporabo delovnih sredstev
- uporabo delovnih sredstev
- vzdrževanje delovnih sredstev
- izločanje delovnih sredstev iz poslovnega procesa.

Popolna izločitev vzdrževanja bi bila zelo draga in tudi nesmiselna. Zato je vedno na mestu razmišljanje o potrebnem obsegu vzdrževalnih del in doseganju zanesljivosti obratovanja. Omenjena usklajenost nastaja z vzpostavitvijo povratnega toka informacij med vodstvom vzdrževalne službe in projektanti.

Z ugotovitvijo, katera vzdrževalna dela se lahko odpravi in katera poenostavi, se doseže omejitev vzdrževalnih del na nujni minimum. Pri tem pa je potrebno nadaljevati s preučevanjem projektnih rešitev — še posebej tedaj, ko se delovni postopki vzdrževanja ponavljajo.

V domeno terotehnologije spadajo tudi odločitve o izboljšavi,

rekonstrukciji in zamenjavi delovnih sredstev, o čemer je potrebno ukrepati pravočasno, da ne pride do neupravičenih stroškov.

Vzdrževanje — kot podsistem sistema terotehnologije — vključuje potencialne možnosti zniževanja proizvodnih stroškov, kar je seveda odvisno od doseganja učinkovitosti poslovanja. Analize raziskav v svetu opozarjajo, da je na področju vzdrževanja lahko doseže prihranek v višini dobre četrtine vseh vzdrževalnih stroškov.

Z vidika vključitve vzdrževalne funkcije v tehnologijo in za prehod k boljši učinkovitosti vzdrževalne službe pridejo v poštev naslednji postopki:

- prisotnost pri projektiranju novega delovnega sredstva
- prisotnost pri odločanju o izgradnji ali nabavi delovnega sredstva
- prisotnost pri odločanju o dobavitelju nove delovne priprave
- sodelovanje pri prevzemanju novega delovnega sredstva
- sodelovanje pri pripravi na eksploatacijo (transport, namestitve na temelj, montaža, priključki, zagon)
- organizacija vzdrževanja
- prisotnost pri rekonstrukciji in modernizaciji
- sodelovanje pri izločitvi iz uporabe.

(Nadaljevanje v 6. številki našega glasila)

POROČILO O DELU DELEGATOV IZ SR SLOVENIJE V ZVEZNEM ZBORU SFRJ ZA LETO 1980 IN PROGRAM DELA ZVEZNEGA ZBORA ZA LETO 1981

V Poročevalcu SR Slovenije št. 7 je bilo objavljeno poročilo o delu delegatov Zveznega zbora v letu 1980.

V želji in potrebi, da se tudi čim širši krog delavcev v naši delovni organizaciji seznani z delom delegatov v Zveznem zboru podajam v nadaljevanju informacijo o tem, katerim vprašanjem je Zvezni zbor v letu 1980 name-

nil največ pozornosti in s kakšnimi problemi smo se delegati, pri opravljanju svoje delegatske funkcije, srečevali.

V letu 1980 je bila aktivnost Zveznega zbora usmerjena v uresničevanje nalog iz njenih ustavnih pristojnosti predvsem v:

- določanje politike in sprejemanje zakonov ter drugih aktov;

— spremljanje izvajanja zakonov v praksi in krepitev razvoja družbenopolitičnih in družbeno-ekonomskih odnosov;

— opravljanje političnega nadzora nad delom ZIS v zveznih upravnih organih.

Zbor je v preteklem letu sprejel prek 30 zakonov, ki so pomembni za dograjevanje sistema,

kot tudi za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije.

Zanimiv je podatek, da je prek 80 odstotkov zakonov, ki jih je sprejel Zvezni zbor takšnih, ki posredno ali pa neposredno vplivajo na naš gospodarski sistem in ki se nanašajo na problematiko gospodarjenja z družbenimi sredstvi in s stabilizacijo. Največ pozornosti pa smo namenili naslednjim zakonom:

- zakon o obveznem združevanju dela in sredstev proizvodnih in prometnih OZD;

- zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka;

- zakon o sanaciji in prenehanju OZD;

- zakon o temeljnih varnosti cestnega prometa;

- zakon o vojaški obveznosti.

Poleg sistemskih zakonov je zvezni zbor obravnaval tudi nekatere zakone v sklopu politike ekonomske stabilizacije, ki pa so bili interventnega značaja, kot npr.:

- zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za izplačilo dnevnic za službena potovanja, nadomestil za prevozne stroške na službenem potovanju, itd.;

- zakon o začasni prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za financiranje negospodarskih in neproizvodnih investicij v letu 1980 in enak zakon za leto 1981;

- zakon o začasni prepovedi uporabe družbenih sredstev za financiranje gradnje novih termoelektrarn, toplarn in energetskih objektov na kurilno olje — mazut.

Zbor je obravnaval tudi vrsto informacij o izvajanju zakonov s področja družbenoekonomskih odnosov kot

1. informacija o uporabi zakona o knjigovodstvu,

2. poročilo o izvajanju zakona o amortizaciji,

3. poročilo o izvajanju zakona o revalorizaciji osnovnih sredstev,

4. poročilo o izvajanju zakona o združenem delu itd.

Nekateri od zakonov, ki bi sicer že morali biti sprejeti, ker

so bili v programu dela za leto 1980, pa se še nahajajo v fazi usklajevanja, ker so nekatera pomembna izhodišča ostala nerazčiščena in neusklajena (npr. zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu, zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zakon o temeljnih družbenega sistema obveščanja in o informacijskem sistemu federacije).

Velja tudi omeniti, da so vsa delovna telesa zbora razpravljala o pripravah in o vsebini osnutka družbenega plana Jugoslavije za obdobje 1981—85 (kot zainteresiran zbor). Pri obravnavi zakonov s področja negospodarskih investicij federacije je bilo doseženo, da bo ZIS pripravil celovit program negospodarskih investicij za srednjeročno obdobje.

Zbor je v preteklem letu obravnaval znatno več informacij in analiz o stanju na posameznih področjih družbenega razvoja in zunanje politike kot v preteklih letih.

Na področju družbenopolitičnega sistema je zbor deloval v smeri nadaljnjega utrjevanja družbenopolitičnega sistema socialističnega samoupravljanja in v tem okviru še posebej delovanje delegatskega skupščinskega sistema s posebnim ozirom na Zvezni zbor.

Angažirali smo se tudi v pripravi poročila o izvajanju resolucije o svobodni menjavi dela na področju družbenih dejavnosti. Pri obravnavi vprašanj o notranji politiki je bila posebna skrb namenjena vprašanjem državne varnosti in uresničevanju družbene samozaščite v sistemu socialističnega samoupravljanja.

V središču pozornosti zbora so bila tudi vprašanja varnosti vseh vrst prometa, še posebej obravnavana in sprejem Zakona o temeljnih varnosti cestnega prometa. Zavzemali pa smo se tudi za ukinitve interventnega zakona o omejevanju uporabe in vožnje osebnih in drugih motornih vozil.

Zbor je posebno pozornost posvetil vprašanjem, ki se nanašajo na ustavno preobrazbo pravosodja v naši družbeni praksi, analizi o samoupravnem sodstvu in

informacijah o uresničevanju ustavne preobrazbe pravosodja.

Na področju zunanje politike je zbor v okviru njegove ustavno določene pristojnosti, da določa zunanjo politiko SFRJ, obravnaval več pomembnih vprašanj in sprejel 11 zakonov oziroma z njimi ratificiral mednarodne pogodbe.

V nadaljevanju informacije so podani sklepi in ugotovitve, kjer je dan poseben poudarek naslednjim ugotovitvam:

1. Bolj kot v preteklih letih se je zbor angažiral pri pripravi programa dela, da bi bilo zagotovljeno opravljanje ustavnih pristojnosti in da bi prišla še bolj do izraza pobuda delegatov zbora in delovnih teles, preko njih pa tudi pobuda združenega dela oziroma delegatske baze v celoti.

2. Program dela je obravnavan kot najširši politični dogovor in konkretna usmeritev za delo zbora v letu 1981.

3. Interes delegatske baze je povečan predvsem pri zadevah, ki neposredno posegajo v pogoje poslovanja združenega dela oziroma v življenjske pogoje delovnih ljudi. Prav v teh primerih smo dobili delegati več pobud in predlogov iz OZD, kar je tudi pripomoglo k temu, da smo pogosto uveljavili drugačne rešitve, kot so bile sprva predlagane.

4. Pri izvajanju funkcije političnega nadzora smo prišli do ugotovitve, da je potrebna za uveljavitev sistemskih rešitev večja družbena, politična in delovna odgovornost. Po drugi strani pa delegati ugotavljamo, da gradiva predložena v obravnavo Zveznemu zboru ne vsebujejo vedno dovolj elementov potrebnih za odločanje, da so preobsežna, in ne dajejo alternativnih rešitev z možnimi posledicami.

Zato je tudi delegatsko odločanje bistveno oteženo in zavira hitrejši razvoj delegatskih odnosov.

5. Tudi javno obveščanje o delu Zveznega zbora se je izboljšalo, čeprav še vedno ni zadovoljivo. V dnevnem tisku, radiu in televiziji je več informacij o delu delegatov, zlasti po sejah zbora.

6. Pri obravnavi poročila je bi-

(Nadaljevanje na 12. strani)

(Nadaljevanje z 11. strani)

lo tudi ugotovljeno, da bi tudi občinska delegatska glasila morala vprašanjem iz dela Zveznega zbora in zlasti povratni informaciji in njegovim sklepom posvetiti več pozornosti, kar velja tudi za glasila organizacij združenega dela.

Na koncu so podane ugotovitve, da se delovanje skupščinskega sistema na relaciji do Zveznega zbora skupščine SFRJ izboljšuje, tako v organizacijsko-metodološkem smislu, kot tudi po vsebini. Za nadaljnjo krepitev in razvijanje delegatskega skupščinskega sistema do Zveznega zbora pa je potrebno uresničiti nekatere zamisli, ki so bile nakazane že pri razpravah v preteklem letu:

a) Organizirati bi bilo potrebno konference delegacij v republiki za obravnavo najpomembnejših vprašanj iz programa dela zbora za leto 1981. Tako bi zagotovili, da bi pri našem dogovarjanju o stališčih in smernicah sodelovale tudi delegacije DPO in zborov Skupščine SR Slovenije, SIS ter drugih asociacij združenega dela.

b) Bolj dosledno uveljaviti pravočasno programiranje sej in spoštovati dinamiko uresničevanja njegovega programa.

DELOVNI PROGRAM

ZVEZNEGA ZBORA

SKUPŠČINE SFRJ ZA LETO 1981

Že pri sestavi delovnega programa za leto 1981 je bilo osnovno izhodišče, da bo glavna dejavnost Zveznega zbora v letu 1981 usmerjena v oblikovanje in izvajanje politike ekonomske stabilizacije, na uresničevanju nalog razvojne politike, spremembe nekaterih določb Ustave — zaradi uresničevanja načel o kolektivnem delu in krepitvi odgovornosti, pa tudi na nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na podlagi ustave SFRJ in Zakona o združenem delu.

Največji poudarek bo namenjen tistim zakonom, analizam in poročilom, ki se nanašajo na družbenoekonomski razvoj naše dežele. V sklopu teh zakonov so

najpomembnejši prav gotovo naslednji zakoni:

— zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu

— zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja

— zakon o temeljnih sistema družbenega informiranja.

Zbor bo nadalje spremljal izvajanje določene politike in izvrševanje Zveznih zakonov zaradi čim popolnejšega uresničevanja dogovorjene politike in praktičnega preverjanja zakonskih rešitev, izvajal pa bo tudi politično kontrolo nad delom ZIS in Zveznih upravnih organov.

To je v današnjem času še toliko bolj pomembno, ker se temeljne sistemske rešitve uresničujejo v praksi, prepočasno pa je tudi delo v zvezi s pripravo in izdajo predpisov, s katerimi se na podlagi Ustave SFRJ in Zakona o združenem delu uresničujejo odnosi v družbeni reprodukciji.

Na področju dograjevanja političnega sistema bo dejavnost zbora usmerjena na razvoj in na delovanje delegatskega skupščinskega sistema, uresničevanje in nadaljnji razvoj samoupravljanja v OZD, krajevnih skupnostih, SIS, na delovanje sistema svobodne menjave dela, graditev temeljev družbenega sistema informiranja.

Pri realizaciji politike ekonomske stabilizacije in nadaljnega

pospeševanja razvoja dohodkovnih odnosov, si bo zbor prizadeval za pospešitev realizacije teh odnosov v praksi.

V naslednjem letu bo potrebno končati delo v zvezi s spremembo nekaterih določb v ustavi, s čemer bodo ustvarjeni pogoji za nadaljnjo demokratizacijo družbenopolitičnih odnosov in za popolnejše uresničevanje načela o kolektivnem delu.

Tako kot do sedaj bo zvezni zbor posvetil pomembno pozornost nadaljnji graditvi pravnega sistema Jugoslavije. Pozornost bo potrebno posvetiti predvsem analiziranju sistema samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja kot nove oblike urejanja družbenih odnosov.

Določene naloge zbora bodo izvirale iz sklepov III. kongresa samoupravljalcev. Te naloge bodo naknadno uvrščene v ustrezne trimesečne načrte za izvršitev delovnega programa.

Zbor bo obravnaval tudi določena vprašanja in posamezne zakonske projekte iz delovnega področja zbora republik in pokrajin, da bi dal o njih mnenje, zlasti pa še tiste, ki se nanašajo na realizacijo novega srednjeročnega razvojnega plana in tekoče ekonomske stabilizacijske politike, pa tudi ukrepe, ki bodo pripomogli h krepitvi materialne osnove združenega dela.

Sonja Krašovec

PROBLEMATIKA INVENTIVNE DEJAVNOSTI V TOVARNI CELULOZE IN PAPIRJA MEDVODE

V zadnjem obdobju se je število prijav inovacij povečalo, vendar lahko rečemo, da naša inventivna dejavnost še vedno ni množična. Vzrok za to je verjetno tudi v tem, da je bil stari Pravilnik o inovacijah nestimulativen in delavci niso imeli interesa za prijavo inovacij. To mnenje potrjuje sedanjí pritisk prijavi inovacij, še posebno tistih, ki so starejšega datuma. In prav tu prihajamo do nasprotij, saj stari

pravilnik ne določa časa zastaranja inovacij, poleg tega pa tudi ni dovolj konkreten pri nekaterih zadevah.

Ker novega pravilnika še nimamo, situacijo trenutno še rešujemo s stari, s tem, da velja tudi Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delovne organizacije AERO, ki smo ga sprejeli na referendumu v naši temelj-

ni organizaciji 18. junija lani. Vendar moramo povedati, da je novi pravilnik v izdelavi in da se bodo ob sprejetju oziroma potrditvi uredili nekateri problemi.

Precejšen vpliv na delavce v tozdu ima tudi javno objavljane inovacij v AERO Informacijah, saj naši delavci svoje ideje lahko

primerjajo z drugimi in se potem odločajo za prijavo inovacije.

Ena od objektivnih težav, da inovacij v medvoškem tozdu ni več, je morda tudi v tem, da je problem prijav inovacij v procesu (tehnologiji), saj mora biti vsaka inovacija preverjena in preizkušena z vseh strani, preden se izvede realizacija oziroma pozitiv-

no oceni. Vse ostale težave pa nastajajo predvsem zato, ker delavci še niso dovolj spodbujeni za inovacijsko dejavnost.

Komisija za inovacije si je zadala nalogo, da bo zbrala neurejene probleme in jih javno objavila.

Darko Cafuta

UTRINKI S POTOVANJA PO ČEŠKOSLOVAŠKI

Ura je bila 8.15, ko so se prvi sončni žarki ujeli v okna našega avtobusa. Spodnjo Avstrijo smo z dežjem vred pustili za seboj in nudil se nam je lep pogled na vršace avstrijskih Alp. Liezen, Spital. Dva, trije posnetki. In kako draga kava! Vodič Rudi gleda v seznam potnikov in si skuša zapomniti naših nekaj nad štiri-deset obrazov, njegov pomočnik Tone pa je zveza z zadnjim delom avtobusa, v katerem izvaja svoj program najvztrajnejši dramitelj Rodžer. Sofer Marjan je radodaren z nasveti. Pozna teren, precej je že tod vozil. Ve, kako dihaajo obmejni organi, ve, kaj se spodobi govoriti in ve, kaj se ne splača kupovati. Še mimo Linza in že smo na meji: Dolni Dvorišče. Vse je bilo v redu, saj so cariniki bolj kot nas občudovali Hondo, Suzuki, Kawasaki in Javo, s katerimi so se spustili na češko stran nadebudni avstrijski motoristi. Budejovice so ostale levo za nami, še devet zavojev in cilj: Hluboka. Rudi in Tone sta breme vodiča delno preložila na nežna ramena simpatične Danuše, ki si je zastavila nalogo, da nas spremlja po vsej češki deželi, da skrbi za našo prehrano in postelje. Dobrodošlico in dobro počutje pa sta nam zaželela predstavnik tovarne papirja Olšany, tovariša Kubiček in Dvořák.

Dvorec Hluboka v Hluboki. Z natikači na čevljih predrsamo vse sobane, da se tla še bolj svetijo. Občudujemo parket, v tretji sobani že ne gledamo več parketa: čudovite stenske in stropne obloge iz rezljanega lesa! Oče in

sin sta v eni sami sobani rezljala 30 let svojega življenja!

In kamin — dvanajsttonska gmeta granita!

Zlata Praga! Prehodili smo po dolgem in počez kraljevske Hrad-

čane. Trije stolpi mogočne stolnice Sv. Vita se pno v modro nebo; modra je tudi mala hišica v Zlati ulički, kjer so živeli v srednjem veku alkimisti in iskali formulo za zlato in kamen modrosti. (Nadaljevanje na 14. strani)

Dvorec »Huboka«

(Nadaljevanje s 13. strani)

Naslednji dan Praga ni bila več sončna; poslej tudi sonca na vsej poti skorajda nismo več videli. Deževalo je, vendar, oglejmo si, kar bo mogoče. Po zaslugi strokovnega vodiča smo vsaj nekoliko dojeli, kolikšno bogastvo je zbrano v centralni biblioteki: nad 220.000 vezanih knjig! Poslušali smo pripoved o ustanovitelju, mecenih, zbiranju knjig, vzdrževanju in urejanju knjig. Tudi eno najmanjših knjig smo videli, meri 4×4,5 mm.

Zanimiva je bila razlaga, kaj vse in kako kaže velika ura na starem stolpu v središču stare Prage. Mimo obnovljene židovske sinagoge smo se namenili v središče mesta, v Švejkovo gostilno pri Fleku. Pri okusnem kosilu so nam postregli s slovitim črnim pivom, ki ga varijo samo za ta lokal. Kako ga varijo, si je menda težko zapomniti, bolj ti

ostane v spominu, če ga piješ! Potem smo dobršen del popoldneva pod dežniki merili praške ulice in gledali v trgovine, nekateri pa smo hoteli napraviti posnetek Vaclavskih namesty.

Deževalo je tudi v sto kilometrov oddaljenem Hradec Králové, kjer smo se nastanili v gigantskem hotelu Černigov. Drugi dan je deževalo, nato pa snežilo vso vožnjo do Šumperka. Vendar nam vse to ni pobralo dobre volje, posebno še po zaslugi lepega sprejema predstavnikov združenih papirnic Olšany. Sredi jedilnice sta bili na mizici naša in češkoslovaška zastava, med njima pa lep šopek v pozdrav. Izmenjali smo zdravice in jim poklonili spominska darilca.

Ena od devetih papirnic združenih papirnic Olšany je približno 10 km južno od Šumperka in tja smo se namenili. Razdelili smo se v dve skupini: da bomo

bolje videli in slišali. »Predelali« smo celoten proces izdelave papirja — od 24 do 50 g. Menim, da je proces zelo podoben našemu v Medvodah, saj so se tudi tu vrteli ogromni valji, cilindri in gladila stroja firme Andritz. V temeljit zaključek te ekskurzije pa smo si zagledali še dvajsetminutni proizvodno-komercialni film o tehnoloških postopkih vseh izdelkov združene papirnice. Vso to filmano proizvodno pot pa je spremljal živahen, češki rock-ansambel, z moderno glasbo, ki je bila spretno vpletena v sicer monotono proizvodno dogajanje.

Jutri pa pajdemo v tovarnico, bolje rečeno, obrtno delavnico, kjer ročno izdelujejo papir. O tem in vsem nadaljnjem pa prihodnjič!

Besedilo in foto
Stane Lovrenčič

POPESTRITEV IGER SOZD GLG

HOLCARSKI VELESLALOM

katerega krst je bil v letošnji sezoni, je prispeval k pravemu ve-selemu razpoloženju na snegu. Trud, ki ga je ekipa Aera vložila v pripravo tega tekmovanja se je obrestoval, saj je nastopilo 53 tekmovalcev (pa bi jih še več, če bi čas dopuščal), ki so morali na pravih starinskih dogah premagati 3 vrstice veleslalomsko postavljenih vratic, 4 vratica so bila s prepreko, z ročno žago je bilo treba prežagati kos lesa, ki je bil za vstopnico za vratca št. 7. Holcar utrujen od dela je moral pojesti suho že trdo žemljo, ki jo je lahko mehčal le z domačim žganjem. Le s praznimi usti je lahko nadaljeval vožnjo, ki se je po nadaljnjih treh vraticah k sreči končala v ravnini. Koliko sme-ha na račun, SPEKTAKULARNIH PADCEV, na vožnjo z dogami, ki niso hotele poslušati holcarskih želja, na znoj, ki so ga tekmovalci prislužili pri žaganju, še huje

pa je spraviti suho, trdo žemljo, čeprav namočeno v žganje, po grlu, kajti vse skupaj je vezano na štoparico, ki je neusmiljeno tekla. Po zabavni predstavi še presenečenje. HOLCARSKI VELESLALOM je dobila holcarka, tem-

peramentna LIDIJA KUSTEC 1.01, Jelovica Škofja Loka, ki je za nagrado dobila cepin in kolajno. 2. mesto je zasedel Bizjak Franc, 1.02 Jelovica Škofja Loka, ki je za nagrado dobil sekiro s kolajno, 3. mesto pa Franc Mik-

Bilo je »športno« in zabavno

lavčič 1.03, GG Kranj. Za doseženo mesto je dobil kolajno in lupilec za lubje (vse nagrade so bile lepo aranžirane, a ne nasajene, kot opozorilo gozdarjem, naj nam — predelovalcem lesa v celulozo in papir pošiljajo več osnovne surovine LESA. — Preprosta računica: več orodja, več kubikov lesa. Holcarji so se do 15. mesta razvrstili takole:

4. mesto Smole Rudi, Aero Medvode, 5. mesto Stular Miro, Jelovica, 6. in 7. si delita Bertonec Avgust Jelovica in Veber Primož Aero Medvode, 8. Aleglič Ranko, GG Kranj, 9. Babnik Brane Aero Medvode 10. in 11. mesto Hafner Danilo, Zlit Tržič in Plešec Miha Jelovica, 12. Debeljak Miro Aero Medvode, 13., 14. in 15. mesto si pa delijo Golja Marjan Alples, Rozman Milan GG Kranj in Korun Boris predstavnik celjskega Aera.

Na pomenku ob zaključku iger so bili enotni vsi: **ŠE VEČ TAKIH PRIREDITEV!**

Franc Hočevnar

Predsednik sindikata Aero TOZD Medvode dokaj stabilen na dogah (fotografiran na ravnini, ne med vožnjo)

NA SNEGU 155 DELAVCEV SOZD GLG

Letošnjo zimsko sezono je Komisija za šport in rekreacijo pri OO sindikata Aero — TOZD Medvode zaključila z zelo uspešno organizacijo zimskih iger delavcev — članic SOZD GLG.

Prireditve, ki poleg rekreacijskega in športnega udejstvovanja delavcev veliko pripomore tudi k medsebojnemu sporazumevanju in krepitevi poslovnih odnosov, se je v lepem vremenu udeležilo 155 tekmovalk in tekmovalcev iz 8 delovnih organizacij SOZD GLG Jelovica in Gradis Škofja Loka, Alples Železniki, Zlit Tržič, GG Kranj, GG Bled, LIP Bled, DSSS — SOZD GLG in Aero — TOZD Medvode.

Rezultati veleslaloma

Ženske nad 30 let:

Šturm Francka, Alples 32,02
Kaiser Jasna, LIP Bled 32,24
Šmid Verona, Alples 32,46

Ženske do 30 let:

Gartner Majda, Alples 28,47
Stanonik Janja, Gradis 29,46
Šifrer Ana, LIP Bled 30,13

Moški nad 45 let:

Gortner Jernej, Alples 28,36
Oman Anton, Gradis 29,95
Stanonik Slavec, Gradis 30,62
(Tekmovali na isti progi kot ženske)

Moški od 36—45 let:

Lakota Peter, GG Bled 35,16
Šmid Janče, Alples 36,92
Miklavc Ivan, Jelovica 37,19
Knific Rajko, Aero 37,30

Moški od 26—35 let:

Hočevnar Franc, Aero 38,17
Gaberc ranc, GG Kranj 38,62
Cesar Branko, LIP Bled 38,68

Teki

Ženske do 30 let:

Šolar Stanka, Alples 7.24,31
Jan Urška, LIP Bled 7.43,06
Šifrer Ana, LIP Bled 8.09,90

Ženske nad 30 let:

Kustec Lidija, Jelovica 7.32,60
Ristič Albina LIP Bled 7.73,48
Kaiser Jasna, LIP Bled 8.33,20

Moški do 35 let:

Lapajne Mirko, LIP Bled 10.10,42
Meglič Danilo, GG Kranj 10.57,77
Fajfar Franc, Alples 11.03,49

Moški nad 35 let:

Kobilica Pavel, GG Bled 10.38,80
Repinc Viktor, LIP Bled 12.05,80
Ahac Boris, GG Bled 12.18,91

Ekipna razvrstitev

	točk
1. Alples Železniki	130
2. LIP Bled	125
3. GG Bled	107
4. GG Kranj	93
5. Jelovica Škofja Loka	85
6. Gradis Škofja Loka	71
7. Aero — TOZD Medvode	52
8. Zlit Tržič	24
9. SOZD GLG — DSSS	14

Sklepna slovesnost je bila v Alplesovi restavraciji, kjer so bile razdeljene kolajne in diplome najbolje uvrščenim posameznikom in ekipam.

Dobro razpoloženje sodelujočih je bilo popestrjeno z žrebanjem praktičnih nagrad, katere so prispevale vse delovne organizacije.

Franc Hočevnar

PRVO MESTO NA NOGOMETNEM TURNIRJU

Na turnirju medvoških OZD in krajevnih skupnosti so uspešno nastopili tudi rekreativci iz Tovarne celuloze in papirja Medvode.

Rezultati:

AERO—KS Preska	4:1
AERO—ZSM Medvode	1:0
AERO—DONIT	2:1

Mirsad Avdić je bil v napadu najboljši strelec, Zdravko Djurić je s svojimi posredovanji reševal mrežo naše ekipe, vodja moštva Niaz Memić pa zasluži vse priznanje, saj je sestavil ekipo, ki igra lep, hiter, borben, predvsem pa izredno fair mali nogomet.

NOGOMETASI, REKREATIVCI!

Če se želite aktivneje ukvarjati z malim nogometom, se javite Niazu Memiću ali Francu Hočevanju, ki vam bosta posredovala vsa nadaljnja navodila o treningih in tekmah. Če bo interesentov več, bo sestavljena še druga ekipa.

Franc Hočevan

NAŠI LIKOVNI AMATERJI RAZSTAVLJAJO

Med 18. in 25. majem letos smo si v razstavnih prostorih Muzeja revolucije v Celju lahko ogledali že drugo razstavo likovnih del naših likovnih amaterjev — delavcev AERA. Razstavo je v enem tednu obiskalo 1405 obiskovalcev, kar je 300 več kot lani. Razstavljenjena dela so vzbudila veliko zanimanje, predvsem zato, ker so v primerjavi z lanskimi kvalitetnejša. Naši likovni amaterji si zelo prizadevajo, da bi se učili in

čim več naučili. Prav zato so izrazili željo, da bi v prihodnjem obdobju v naši delovni organizaciji ustanovili društvo likovnikov amaterjev. Društvena dejavnost daje znatno večje možnosti za izpopolnjevanje, razstavljanje in sodelovanje na različnih srečanjih likovnikov amaterjev, tako v Sloveniji kot v drugih republikah in tudi v tujini.

Komisija za kulturno dejavnost pri Konferenci osnovnih or-

ganizacij Zveze sindikatov Aero si je v programu dela zastavila nalogo, da v naslednjem obdobju posveti razvoju likovne dejavnosti več pozornosti kot doslej. K tej odločitvi nas je vzpodbudilo predvsem dejstvo, da smo v celjski občini doslej edini zbrali dovolj poguma in predstavili naše likovne amaterje vsem tistim, ki jih tovrstna dejavnost zanima. Razstava sama pa je pokazala tudi to, da so se nekateri posamezniki med razstavljalci povzpeli v svojih izraznih hotenjih že do tiste točke, ko jim moramo omogočiti samostojne razstave.

Posamezni obiskovalci, ki jim je likovna dejavnost blizu tudi po stroki, so zelo pohvalno ocenili posamezna dela, medtem ko so za nekatere nakazali boljše in kvalitetnejše rešitve.

Letos je svoja dela predstavilo devet ustvarjalcev. Številka je vsekakor vzpodbudna, če pomislimo, da smo srednje velika delovna organizacija. Vendar menimo, da je verjetno še več delavcev, ki se ukvarjajo s tovrstno dejavnostjo, pa se iz takšnih ali drugačnih razlogov niso odločili za razstavo. Upamo, da bodo začeli razmišljati drugače in se bodo pridružili našem prizadevanjem, da bi združili hotenja po iskanju lepote v oblikovanju in slikanju ter si s prizadevnim delom, morda le ustvarili pot do tiste večne

Po otvoritvi razstave...

znanilke lepote in globljega izraza nekega trenutka življenja. Saj je le-to pot, ki vodi k najrazličnejšim iskanjem in spoznanjem, končno pa vedno znova k eni sami ugotovitvi, da je življenje največja vrednota in neusahljiv vir možnosti za novo ustvarjanje.

UTRINKI IZ KNJIGE VTISOV O RAZSTAVI

Lojze PONGRAŠIČ je tokrat razstavljal drugič v okviru likovnih amaterjev AERA. Lanskoletnim razstavljenim delom je letos dodal še vrsto novih. Obiskovalci razstave so občudovali njegovo neusahljivo moč izraza, saj so njegova dela ustvarjena iz različnih materialov, v glavnem pa prevladujejo baker, les in marmor. Svojo ustvarjalnost je pripeljal do tistega trenutka, ko so mu potrebne nove vzpodbude, nova iskanja, ki bi jih morda našel v kakšni koloniji kiparjev, saj bi ob taki priliki lahko spoznal še drugačne izrazne poti. Vendar je to pot, ko ne moremo več govoriti o amaterizmu, temveč že o profesionalizmu.

Skratka, v knjigi vtisov z razstave je mnogo pohvalnih zapisov, v katerih obiskovalci izražajo iskreno priznanje njegovemu delu.

Jure GODEC je letos prvič predstavil svoje akvarele že na razstavi v Kocenovi ulici, v Aeru, drugič pa na skupinski razstavi v Muzeju revolucije. S slikanjem se ukvarja že vrsto let, vendar doslej ni dosti razstavljal. Zato

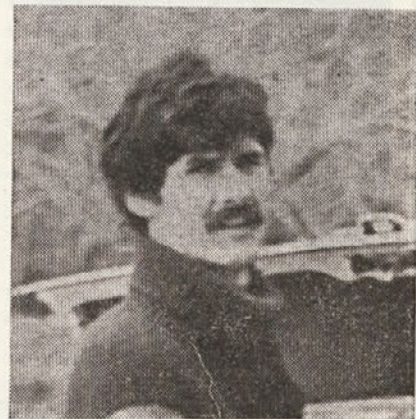
so njegova dela še toliko bolj razveselila vse tiste, ki jih slikanje z akvarelnimi barvami še posebej zanima, in teh ni bilo malo.

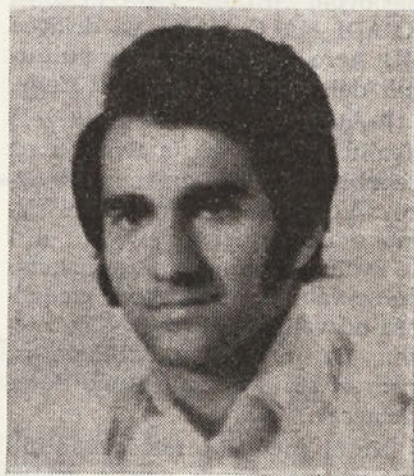
Zvone BRILEJ se je predstavil z novimi slikami z oljnimi barvami. Opazen je izreden napredek v tehniki dela in izrazu. Ob njegovih težnjah lahko pričakujemo že znaten napredek.

Vera RADIČ je letos predstavila nove tapiserije, s katerimi je nakazala nove barvne in oblikovne kombinacije. Njena dela so z velikim navdušenjem pozdravile predvsem obiskovalke, z isto voljo in navdušenjem kot doslej pa bi Vera lahko ustvarila še vrsto lepih tapiserij, ki bodo lepšale prostore in razveseljevale ljubitelje tovrstnega ustvarjanja.

Marko RAMŠAK se je predstavil prvič s slikami z akrilnimi barvami. Nenavadno natančno izrisane oblike so presenečale in navduševale obiskovalce. Upamo, da bodo to odločilne pobude za delo v prihodnje.

Mihajlo PERIČ se s slikarstvom ukvarja že vrsto let. Ustvarjal je v najrazličnejših tehnikah, na letošnji razstavi pa se je predstavil z grafikami. Obiskovalci so pohvalili njegova natančno izdelana, lepa dela.

naš aero

Cvetka RAMŠAK je prvič razstavljala svoje slike z akrilnimi barvami. Obiskovalci so si jih z zanimanjem ogledali in o njih zapisali marsikakšno pohvalo.

Teja RIHTER je predstavila svoje poslikane krožnike. Krasijo jih zanimivi motivi, ki so jih obiskovalci zelo pohvalili. Pri svojem ustvarjanju išče nove poti, zato bomo verjetno prihodnje leto lahko videli povsem nova dela.

Alfred HOJNIK se je predstavil s slikami z oljnimi barvami. Letos je v Celju razstavljal prvič, čeprav se s to dejavnostjo ukvarja že vrsto let. Alfred je bil tokrat edini razstavljaec iz TOZD Medvode. Njegova dela so obiskovalci toplo sprejeli.

SEDMA ZAPOVED – KRADI MALO MANJ, ZA DELAVCE AERA

V četrtek, 21. maja, je amatersko gledališče ZARJA iz Trnovelj predstavilo zanimivo komedijo z naslovom **SEDMA ZAPOVED – KRADI MALO MANJ**, za delavce DO Aero in člane kluba kulturnih delavcev Ivan Cankar, Celje.

Predstava je brez dvoma zelo kvalitetna, saj se je uvrstila na republiško revijo amaterskih odrov. Vendar tokrat ne razmišljamo o amaterski dejavnosti, niti o kvaliteti, temveč o tem, kako so se vabilu amaterskega gledališča odzvali naši delavci. Kljub temu, da je bilo poskrbljeno za prevoz, se je odzvalo samo devet delavcev.

Ne bi govorili o tem, da so bili plakati na vidnih mestih v DO in da so bila obvestila posredovana prek naše razglasne postaje, ker so to ustaljene poti za obveščanje vseh, ki jih kulturni dogodki v Celju zanimajo. Morda nikomur ni prišlo na misel, da je za postavitev takšne predstave kot je **SEDMA ZAPOVED – KRADI MALO MANJ**, potrebno zelo veliko prizadevnega dela. Če k temu dodamo še dejstvo, da so to odrsko delo uprizorili amater-

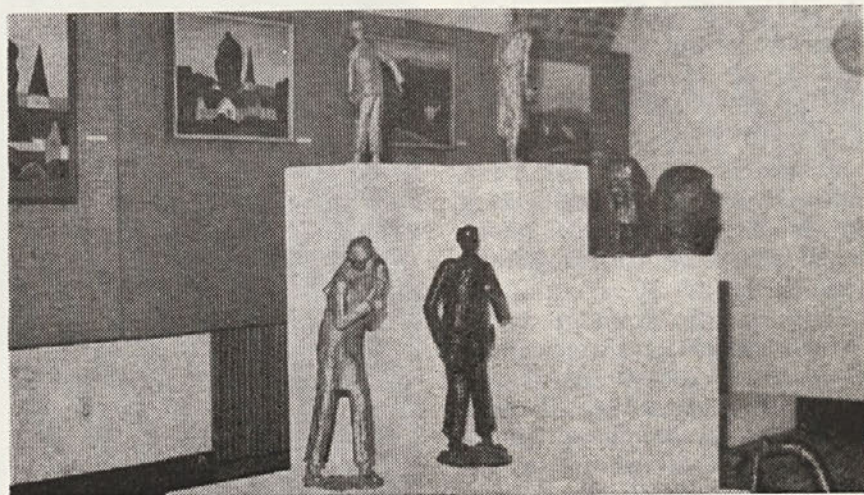
ski igralci, delavci, študentje, dijaki, je vzrok za tako slab obisk predstave še bolj medel, pravzaprav nerazumljiv.

Že v prejšnji številki našega glasila smo razmišljali o odzivnosti obiska gledaliških predstav. Menili smo, da so gledališka dela morda včasih preveč zapletena in tuja, vendar za predstavo amaterskega gledališča ZARJA iz TRNOVELJ to nikakor ne velja.

Tiste, ki smo si predstavo ogledali, smo s prijetnimi občutki

spremljali zelo dobro igro posameznih igralcev in občudovali njihovo voljo in moč, da ob svojem vsakdanjem delu še najdejo čas za tako bogato, naporno ustvarjalno delo.

In prav zato nas je bilo sram, za vse tiste sodelavce, ki si na dan predstave niso vzeli dveh ur časa, da bi si ogledali zanimivo predstavo, da bi se razvedrili ob dobri igri igralcev — amaterjev — ZARJE iz Trnovelj pri Celju.

Utrinek iz razstave...

IVAN OZEBEK

Ob našem zadnjem srečanju, ko se je Ivan udeležil izleta naših nekdanjih sodelavcev, nihče ni slutil, da ga tako kmalu po našem srečanju ne bo več med nami. Težka bolezen mu je spodkopavala zdravje, nato pa ga nenadoma odtrgala od nas; od njegovih najbližjih dragih in od nas, njegovih dolgoletnih sodelavcev.

Ivan je z iskrivim navdušenjem do svojega stanu — tiskarstva — delal in ustvarjal med nami. V letu 1929 je kot mlad fant prvič prisluhnil ritmu tiskarskih strojev, prvič zaznal vonj tiskarske barve. In to dvoje ga je spremljalo polnih štirideset let zveste službe. V ponosu do svojega poklica in v zanosu ustvarjanja se je zavzeto boril v sindikalnih vrstah mlade grafične organizacije že v letih pred drugo svetovno vojno. Kot strojnik-tiskar je delal vse do konca vojne v tiskarni bratov Rode & Martinčič v Celju. Ko je porušena domovina klicala k obnovi, je bil med prvimi, ki si je prizadeval, da je tudi tiskarstvo doprineslo svoj delež. Včasih je bilo treba delati dneve in noči, v neurejenih razmerah in v pomanjkanju najnujnejših materialov.

Vendar je vztrajal, z znanjem in spretnostjo je uspešno prebrodil marsikatero težavo. Ob njem se je vse bolj zgrinjal krog mladih, znanja željnih tiskarjev, katerim je nesebično nudil vse svoje strokovno znanje. Tako je prispeval velik delež k rasti in razvoju strokovne izobrazbe naše generacije.

Vendar so dogodki tistih let usmerjali naša hotenja. Tako je odšel iz Celja in se za nekaj let zaposlil v Kopru. Vendar ga je že po nekaj letih pot pripeljala nazaj v Celje, med njegove stare sodelavce.

V polnem prepričanju, da je tudi za svojo stroko živel bogato življenje, smo se z žalostjo poslovili od njega. Njegovo plodno delo in njegovo dolgoletno tovarštvo pa bo zapisano v hvalnem spominu celjskih grafičarjev. (LS)

LAŽ

Lažem ti draga ja,
to ceo svet zna,
zašto ne priznaš i ti,
da lažemo draga svi.

Sve što ti ja kažem,
znaj draga da lažem,
kada te za nešto molim,
znaj, da slagati volim.

Kada kažem da te volim,
ne vjeruj mi, ja te molim,

a ja tebi sve što kažeš,
vjeruj draga, mnogo lažeš.

Prepirat se neću dugo,
reci draga nešto drugo,
reci draga nešto slađe,
vjerujem ti i kad lažeš.

Lažem ja, lažeš i ti,
znamo lagat draga svi,
ceo svet se sa tim slaže,
da se mnogo, mnogo laže.

Hasim Avdić

L I T E R A R N I U T R I N K I

LIDA

Lida je stala ob oknu in gledala na ulico, kjer so se razprostirale velike luže. Vedno, kadar je želela ugotoviti, če je dež že ponehal, je gledala luže. Na njih so se prikazovale dežne kapljice kot majhni krožci, ki so se vedno bolj oddaljevali od središča. Dan se je nagibal v večer in postajala je vse bolj utrujena. Želela si je že, da bi urni kazalci hiteli hitreje po svoji poti, saj je danes Martin obljubil, da bo prišel na obisk. Prižgala je luč. Svetloba se je prijetno razlivala po prostoru in se dotikala posameznih predmetov, kot da jih boža in jim s to svojo naklonjenostjo poklanja še več lepote, kakor jim je dana že sicer. Soba je bila lepa, nežna, opremljena za žensko, ki v njej prebije mnogo časa.

Sedla je v naslonjač, se udobno namestila in se zatopila v branje. Naenkrat je pozvonil telefon. Njegov glas je rezko odmeval po tistem prostoru. Počasi je dvignila slušalko. Glas, ki je šepetal v slušalko na drugi strani je bil ženski, jokav in prestrašen. Rekla je: »Halo, tu Lida!« s posebnim poudarkom, kot da sporočilo, ki ga prinaša neznanka, ni namenjeno njej. »Lida, prosim, ali bi lahko prišli v bolnišnico. Martinu se je zgodilo nekaj hudega. Jaz sem njegova mama.« »Martinu... takoj, takoj pridem.« In nesmiselne besede, ki niso tolažile, niti obljubljaše pomoči, so ji zvenele še dolgo v ušesih. Morala bi reči nekaj drugega, lepšega, si je dopovedovala. Niti tega ni vprašala, kaj se je zgodilo. V prsih jo je zbolelo. Šlo ji je na jok, a vedela je, da se mora obvladati, ne sme obupavati.

Hitro se je oblekla in odhitela v bolnišnico. Pot se ji je zdela neskončno dolga in pusta. Ljudi skorajda ni srečevala. Ni hotela razmišljati o tem, kaj bi se lahko zgodilo Martinu. Vedela je le to, da ga ljubi in da brez njega ne

bi več znala živeti. Že vse poletje sta se pogovarjala samo o poroki in o tem, koliko otrok bi želela imeti. Ona je želela vsaj tri, on pa največ dva. Smejala sta se, ko sta se prerekala o tem in vsakič se ji je zdelo, da ima Martina po takšnih pogovorih še rajši.

Bližala se je cilju. Stopila je skozi velika vrata v bolnišnico. Poiskala je nezgodni oddelek in je obstala pri okencu za informacije. Ko je povprašala sestro po Martinu, se ji je zdelo, da ji je s posebno žalostnim glasom povedala, da je v operacijski dvorani. Napotila jo je v čakalnico. Že ko je stopila po hodniku proti čakalnici, je videla Martinovo mamo. Stala je ob oknu in gledala nekam ven. To ni bila tista mama, ki se je tako rada smejala in zbijala šale na svoj in tuj račun. Obrnila se je šele, ko je Lida stopila v čakalnico. Obraz je imela rdeč od joka, zbegano je gledala Lido in ni skrivala strahu pred tem, da bo morala pripovedovati o sinovi nesreči. Šele takrat je Lida opazila, da v kotu sedi tudi oče. Tih in še bolj zguban kot prej se je zaprl vase in nobena beseda ne bi mogla predreti oklepa žalosti, ki ga je obdajal. Lida je samo stala in gledala zdaj enega zdaj drugega.

»Padel je, na gradbišču je padel. Zlomil si je obe nogi in poškodoval hrbtenico.« Mama je to povedala hitro, kot da se ji muči z novico na dan zaradi opravkov, ki jo še čakajo. Lida je počasi sedla. Ni hotela razmišljati o tem. Ni želela vedeti podrobnosti o nesreči. Dovolj ji je bilo to, da se je zgodila njemu, Martinu. Tako ljubi svoje delo, tako rad teka po gradbišču, prigovarja delavcem, jim daje nasvete. Radi ga imajo, to je Lida opazila takrat, ko ga je obiskala na eni od »njegovih« zgradb. Zdelo se ji je, da se to ni zgodilo njemu, verjetno sanja, in ko se bo zbudila iz sanj bo vse tako kot je bilo prej.

Vsi trije so molčali. Kaj naj bi rekli? Da jim je hudo? Ali pa bi morali reči nekaj o tem, kako dober fant je Martin. Vendar so vsi vedeli, da so takšni pogovori nesmiselni in da z njimi ne bodo ublažili bolečine in strahu, ki se je skrival v njih. Vsi so bili v skrbah za enega človeka, vsem je bil enako blizu in enako drag, čeprav je bila njihova ljubezen do njega zelo različna. Zdelo se jim je, da je čas mineval počasi, kot da se urni kazalci velike stenske ure pomikajo tako počasi, da so dobili občutek, da stoji. Niso govorili, ker jih je bilo strah besed. Bali so se spregovoriti o tem, kaj bo z Martinom.

Po hodniku so se bližali koraki. Med vrati v čakalnico je stal zdravnik. »Mirnikovi?« je vprašal. Samo prikimali so. Lida je stopila ob stran. »Vaš sin bo nesrečo preživel, vendar ne vemo kaj bo z njegovimi nogami. Lahko, da zdravljenje ne bo potekalo tako kot si želimo in upamo. Po takšnih nesrečah je mnogo bolnikov ostalo hromih. Ne bi vas rad strašil, vendar je prav, da ste pripravljeni tudi na najslabše. Toliko o tem, upam da se bomo videli še v prijetnejših okoliščinah!« Obrnil se je in odšel. Oni pa so stali tam in zdelo se je kot da so v breztežnem prostoru. Niso se mogli premakniti tako kot bi želeli.

»Pojdimo«, je rekla Lida. Ni več prenesla gostega zraka in strmečih oči Martinovih staršev. Šla sta za njo proti izhodu, kakor da ju vodi, kot da pričakujeta od nje rešitev iz svojih težav. Obstala je pri okencu za informacije in vprašala sestro, kdaj bodo lahko videli Martina. Rekla je, da šele naslednji dan. Krenila je proti vratom, ki so vodila na cesto. Ko so se oddaljevali od zgradbe, kjer je ostal Martin, je Lida rekla: »Vse bo še dobro, bosta videla, vse bo še dobro.« Besede je ponavljala v sebi, kot da so odmev in da mora tudi sebe prepri-

čati o tem, da nesreča ni tako huda kot je najprej mislila. Mama jo je hvaležno pogledala. Zdelo se je, kot da je bilo to edino, kar je v tem trenutku želela slišati. Svojemu edincu je vedno želela samo vse dobro. Ni prenesla misli, da bi moral ostanek življenja preživeti drugače, kot si je predstavljala.

»Lida, greš malo z nama, gotovo bi se ti prilegel čaj.«

Ni želela z njima. Hotela je biti sama s svojo bolečino, pa vendarle se ji je zdelo nepošteno, da bi ju zdaj zapustila. Stopila je mednju in ju prišla pod roko. Tako so se napotili proti domu.

Ko so stopili v stanovanje, ki je bilo prijetno toplo, so se v hipu počutili bolje. Dež in mokrota so jim jemali še tisto malo poguma, ki jim ga je ostalo. Mama je odhitela v kuhinjo, oče in Lida pa sta počasi prišla za njo. Pomenkovali so se o nepomembnih rečeh, dokler ni bil kuhan čaj. Potem so posedli okrog mize in se pričeli pogovarjati o Martinu.

Niso si več lagali. Niso se več slepili, naenkrat so vedeli, da je to nesmisel. In ko je mama vprašala Lido: »Kaj boš storila če bo Martin ostal hrom?« ji ni zamerila, ko je dobila odgovor, da ne ve. »Prespati moramo vse to, nekako se moram navaditi, da se mu lahko zgodi tudi najhujše. Navaditi so bo moral tudi on. Ne vem, kaj bo mislil in čutil on, potem ko bo izvedel, kako je z njim. Morda me ne bo več maral. Morda bo mislil, da ga ljubim le še iz usmiljenja.«

»Res je tako«, je dodal oče, »danes je še prezgodaj razmišljati o vsem tem, ker še vedno ostaja upanje, da se bodo stvari zasukale na bolje in bo Martin ozdravel, čeprav bo verjetno trajalo dalj časa. Morda je to odvisno tudi od njega samega in od tega, koliko si želi zdrav vrniti se mednje. Tako sem vsaj nekje prebral, da mnogi bolniki ozdravijo tudi zato, ker imajo veliko volje in želje, da bi bili spet zdravi.«

Potem so molče pili čaj. Bilo je

zelo pozno, ko se je Lida vračala domov. Vedela je, da mora drugi dan na delo, pa vendar, se ji ni nikamor mudilo. Ni mogla prav doumeti, kako je en sam trenutek, ena sama napačna stopinja spremenila njeno in Martinovo življenje. Naenkrat je začutila, da sta v resnici od danes naprej spet oba sama in da bosta morala pričeti vse znova, če bosta hotela živeti skupaj. Pridobiti si bo morala njegovo zaupanje in vero vanj, kakor tisto prvo leto, ko sta se spoznala. Stekla je v stanovanje. Naenkrat je ni bilo več strah. Verovala je v Martina. Zaupala je tudi sebi in svoji ljubezni in zavedala se je, da ga bo vedno ljubila, četudi se bo vozil v invalidskem vozičku in bo njuno življenje potekalo čisto drugače kot sta načrtovala. Pogled na deževno cesto, se ji ni zdel več žalosten in pust, še dolgo je stala ob oknu in gledala lužo pod svetilko, v kateri so deževne kapljice risale krožce.

Dora Rovere

ZAJČKOVA ZADEVA

Vsak delovni dan je veliki lev imel eno uro po sončnem vzhodu uradne ure. Takrat je sprejemal vse svoje podrejene, poslušal njihove želje in predloge, sprejemal obvestila, mnenja, priporočila in seveda tudi pritožbe.

Med prvimi je priskakljal pred levji fotelj zajček, čisto navaden zajček. V šapicah je držal zapečaten pismo. Pa je stopil pred zajčka lisjak, ga odrinil in pričel levu razlagati svoje zadeve. Zajček je tiho in potrpežljivo čakal, toda še preden je lisjak končal, se je pojavil volk, stopil zajčku na šapico in pričel levu navajati razloge za svoje početje. Končno je volk odšel in zajček se je postavil pred levji tron, pa ga je skoraj pohodil ogromni medved. Tako je moral zajček seveda spet spoštljivo čakati, čeprav je medved kvasil levu čisto nepomembne stvari. In slednjič, ko bi bil

na vrsti zajček, ga je prav nesramno odrinila čisto navadna koza, potem pa še žirafa in povodni konj. Vsi so imeli prednost pri razlaganju svojih zadev, v vsakem pogledu pomembnejših od zajčkovih; le kaj bi mogel imeti zajček sploh pomembnega?

Ko pred tronom velikega leva ni bilo nikogar več, je lev sprejel še zajčka, ki mu je molče podal zapečaten pismo. Pošiljal ga je krvoločni tiger, ki je velikemu

levu sporočal: — Takoj se umaknite v sosednji gozd, ker so vas obkolili lovci, ki vas nameravajo poloviti in vtakniti v kletke! — Ko je lev to prebral, je bilo že prepozno. Lovci so vse živali z njim vred polovili in jih spravili v kletke.

In nauk te zgodbe?

— Ne odrivaj malih živalic, kajti tudi njihove zadeve so včasih lahko zelo, zelo pomembne!

Stane Lovrenčič

*biti obveščen
pomeni tudi obveščati*

PESMI

Verjeti ni obrazom
med obrazi,
nekako žalostni
in pusti so.

Kot da njih pota vodijo
narazen,
kakor da skupaj
več ne sodijo.

Ona ozira se za
mladim tipom,
on za mladenko,
skoraj najstnico,
pravita da hočeta
živeti,
da samo svoboda
daje to.

A smejati
se nič več ne
znata,
in besede se
zaticajo,
nič več lepega
povedati ne znata,
kot da besede,
v času pot
izgubile so.

Med luno in oblaki
se spreha,ja,
dokler ne sreča
trikotne čeri.

Okrogli nežni svet,
ki ga obdaja,
je bil,
a danes
ga več ni.

— — —
Čutim kot, da sem se
med čeri ujeta.
Ni poti na kopno
ne v morje.
Biča morski val me,
bode stena,
katera pot je
možna še zame?
Dora Rovere

ŽELIM TI SREČO

Poj slavec, poj v tej svetli noči,
saj v moji duši je lepo,
z menoj je ona, ki jo ljubim,
spet prekratka noč bo to.

Z mano ostani in nič se ne boj,
bedel bom in te varoval,
nič strahu, nič se ne boj,
zate vse bi storil in vse ti dal.

Zaman koval sem srečo,
spoznal to bolečino,
da ljubezen je varljiv opoj,
vendar želim ti z njim le srečo.

— gozd

Upognjena je vsaka
njena veja,
deblo kakor
zguban je obraz,
vendar zdaj,
ko jo pomlad
objema,
je dobila
očarljivi stas.

Njega dan
začenja se v bifeju,
potem po koncu
šihta,
zopet tja zavije.
Zato, da na žalost
bi pozabil,
ker Lenka ga
ne ljubi,
on ga pije.

Zvečer zavije
še v bar

da bi pozabil,
na udar
ki zgodil se
je tam in tam
in kdo ve kdo,
je padel zanj.

O Mimi,
med temnimi oblaki
iščeš sonca
in upaš, da bo dež,
kot dež še padel,
zazdi se ti,
da čuješ bitje
srca,
človek je v
temi zaostal.

Ne stegni roke
Mimi,
ne, ne verjemi
čisto vanj,
ko prebudila
se boš iz sanj,
bo temna noč,
ne svetel dan.

Dora Rovere

NEZGODA
PRI DELU

(Lo)

»Greš na malo pivo?«
 »Ne, ne mešam pijač.«
 »Kaj si pa prej pil?«
 »Veliko pivo...«

Gost: »Ali ta riba zanesljivo ni stara?«

Natakar: »Kje neki, saj vidite, da še živi.«

Gost: »No ja, tudi vi še živite...«

Carinik pomoli glavo skozi okno v avto in sprašuje:

»Cigarete, žganje, vino?«

Šofer: »Ne, ne, hvala, meni, prosim, samo eno kavico!«

Mož in žena z dojenčkom nakupujeta v samopostrežni trgovini. Žena drži dojenčka.

Ko mož kupi jajca, mu žena reče: »Na, drži ti otroka, bom jaz jajčka. Ti si tako neroden, da ti vedno vse pade na tla...«

»Kaj pa počne Janez?«

»V bolnišnici je.«

»Kako, saj sem ga še včeraj videl v baru s krasno blondinko...«

»Saj, saj, njegova žena ga je tudi...«

Šef tajnici: »Ne znate steno-grafije, ne obvladate strojepisja. Ali imate kakšno idejo, kaj naj počnem z vami?«

Tajnica: »Ja, imam jo...«

Dva upokojenca se sprehajata in nenadoma reče prvi:

»Madona, izgubil sem dežnik!«

Drugi: »In kdaj si opazil, da ga nimaš več?«

Prvi: »Ta hip, ko sem ga hotel zapreti...«

Znanki se menita, kakšne kopalke bosta imeli za letošnjo sezono.

Prva: »Jaz bom imela bikini!«

Druga: »Jaz pa trikini!«

Prva: »Kakšne kopalke pa so to?«

Druga: »Kapa, očala in cokle!«

.... TODA KOLEGA, BREZ PANIKE;
 TUDI JAZ IMAM PRI SVOJEM DELU
 TEŽAVE, PA NE IZGUBLJAM GLAVE!
 (LO)

Vojaški zdravnik pregleduje rekruta in napiše: »Sposoben za služenje vojske.«

Rekrut: »Toda, doktor, jaz sem kratkoviden!«

Zdravnik vzame kartonček in pripiše: »Sposoben za boj od blizu!«

»Vi bi morali imeti orožni list, ne pa vozniško dovoljenje!«

»Zakaj?«

»Ker ste zadeli dva pešca...«

Sodnik: »Zakaj ste ubili ženo?«
 Obtoženi: »Po nasvetu psihiatra.«

Sodnik: »Kako, po nasvetu psihiatra?«

Obtoženi: »Ja, prav tako. Hodil sem k psihiatru in ta mi je rekel, da moram najprej odstraniti vzrok mojih nevroz...«

Gorenjca se srečata na ulici.

Prvi: »Malo prej sem srečal Janeza in ga prosil, naj mi posodi sto jurjev. Pa mi jih ni dal, svinja!«

Drugi: »Nikar se ne jezi, tudi jaz sem svinja!«

Mladenka pri zdravniku:

»Vedno, kadar odkimavam z glavo, dobim migreno...«

Zdravnik: »Pa nehaite odkimavati!«

Mladenka: »Tudi to sem poskusila. Pa sem dobila dvojčke...«

»Ali se stuširate vsako jutro z mrzlo vodo?« vpraša zdravnik pacienta.

»Nimam toliko časa. Zjutraj se mi mudi v službo,« odvrne pacient.

»Pa saj sem vam rekel, da se morate tuširati samo tri minute,« reče zdravnik.

»Že, že,« odvrne pacient, »toda predno se za to odločim, traja skoraj uro in pol...«

Mož ženi, ko pride iz službe:
»Danes sem tako zbit. Če me popoldne kdo kliče, reci, da me ni doma.«

Ob 17. uri zvoni telefon. Žena se oglasi in reče: »Doma je.«

Mož se zadere iz dnevne sobe:
»Pa sem ti rekel, da reci, da me ni doma!«

Žena pa: »Saj niso klicali tebe...«

Natakar stopa proti gostu in se živčno praska po zadnji plati.

Gost: »Oprostite, imate mogoče hemeroide?«

Natakar: »Oh, počakajte, prosim, vprašat grem v kuhinjo...«

»Moj sin je pa res tepec!« jezno vpije kmetica.

»Kaj pa je storil?«

»Pustil je odprta vrata v ograji in vse kokoši so ušle!«

»Ah, nič hudega. Kokoši se vedno vrnejo v svoj kurnik!«

»Saj prav to me jezi,« vpije kmetica.

Na nogometni tekmi ima eden od navijačev sina za vratom. Glasno navija, potem nenadoma spusti sina na tla in ga začne pretepiti. Drugi gledalci protestirajo in sprašujejo: »Pa kaj vam je storil, da ga tepete?«

»Presneti smrkavec! Vso tekmo je lahko tulil 'fuj sodnik', pa 'dajmo, fantje', da pa bi rekel 'lulat' to pa ne!«

Po poročni noči sedi nevesta v kuhinji. Jezna je in nerazpoložena. V roki vrti poročni prstan in ko vstopi mož, reče: »Pa prstan je tudi premajhen...«

Na vratih enega od stanovanj v bloku pozno popoldne pozvoni. Gospodinja odpre. Na vratih je ženska, ki reče:

»Zbiram prispevke za dom alkoholikov.«

Gospodinja: »Potem pa pridite okrog polnoči, ko se vrne moj mož iz gostilne...«

V prvorazredni hotel vstopi postaven mož. S seboj ima dve mladi seksi dekleti, na rami pa papigo. Sedejo za mizo in ko pride natakar, moški naroči: »Sto tri rižote, prosim!«

Natakar: »Oprostite, verjetno nisem prav slišal. Ste rekli tri rižote?«

Moški: »Ne sto tri sem rekel.«

Natakar: »Ampak vi ste samo trije...«

Moški: »Seveda — za nas tri, za vse druge goste pa ostale...«

Natakar se prikloni in čez dobre pol ure začne iz kuhinje nositi rižote. Papiga zleti moškemu z ramen in začne pri sosednjih mizah jesti rižote.

Natakar pride k mizi in reče: »Ja, kakšen pa je tale vač ptič? Saj je pojedel skoraj vse rižote!«

Moški: »Ah, to je pa dolga zgodba. Veste, zbiral sem staro železo. Nekega dne sem med železjem našel svetilko. Všeč mi je bila in ker je bila močno zarjavela, sem jo sklenil očistiti. In ko sem jo pričel drgniti, sem ugotovil, da je čudežna svetilka. Iz nje je skočil duh in mi rekel, da mi bo izpolnil tri želje. Moja prva želja je bila, da bi bil bogat. To sem. Moja druga želja je bila, da bi imel vse življenje družbo lepih

deklet. Tudi to željo mi je izpolnil. Moje tretje želje pa duh ni prav dobro razumel. Želel sem namreč, da bi imel nenasitnega tiča.«

»Janez, slišal sem, da sta se s Francelnom sinoči dobro stepla.«

»Ja, res je. Z eno roko sem ga zgrabil za kravato, z drugo za plašč in — tresk, tresk!«

»Tega pa ne razumem! saj imaš le dve roki.«

»Seveda. Z njima sem ga držal, on me je pa tresk-tresk!«

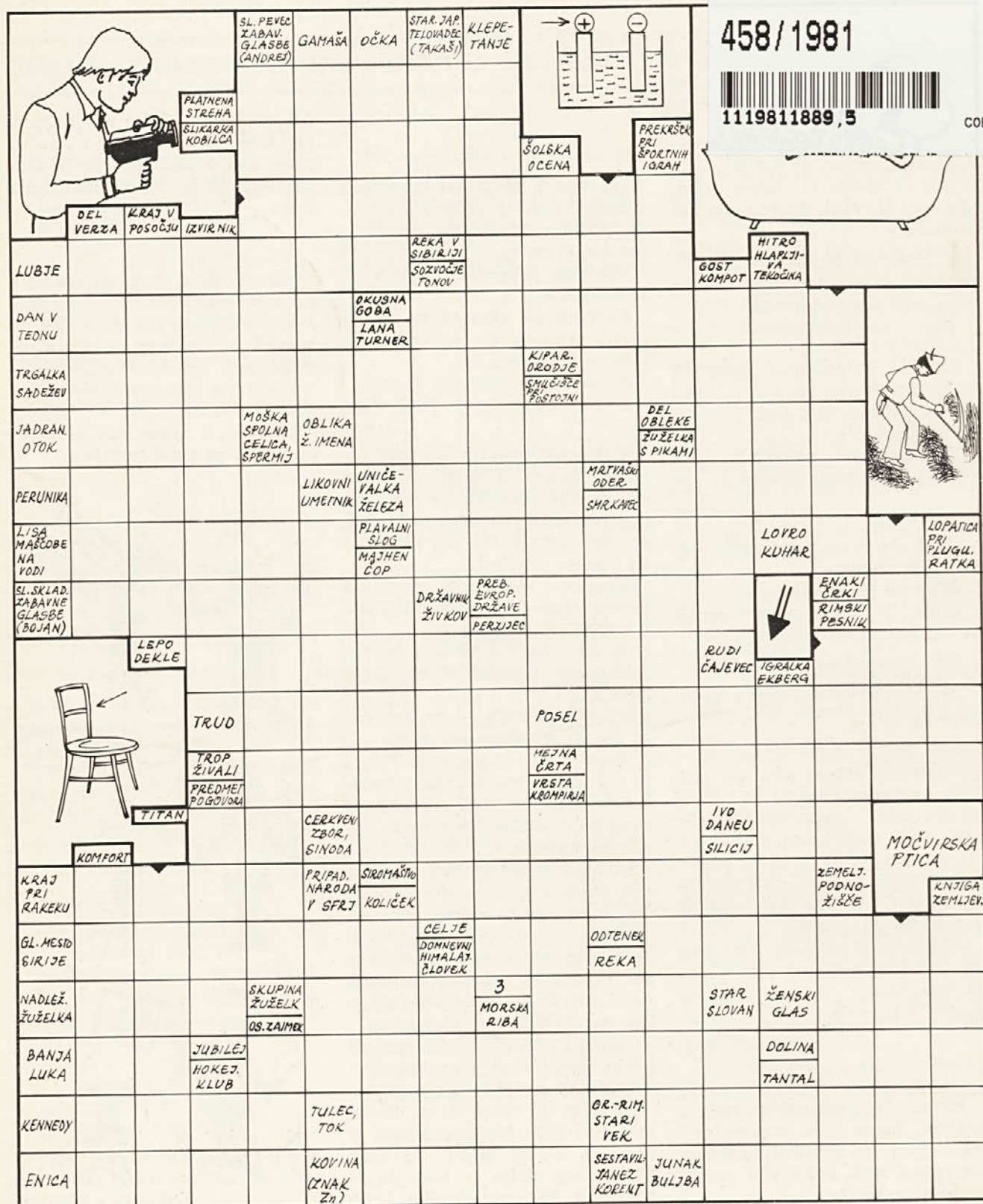
HUMOR – HUMOR – HUMOR – HUMOR – HUMOR – HUMOR – HUMOR – HUMOR

458/1981

1119811889,5

COBISS

Za nagradno križanko 3—4 ste nam poslali 106 rešitev.

Nagrade prejmejo naslednji delavci:

1. nagrada (200 din) — Ivanka DIMEC — TOZD Med vode
2. nagrada (150 din) — Ksenija TACER — DSSS
3. nagrada (100 din) — Justina HOLOBAR — TOZD Kemija Šempeter

Rešitev današnje križanke pošljite do 30. julija na naslov: AERO Celje — Kadrovski in splošni sektor, Čuprijska 10. Na kuverto ne pozabite pripisati: »Nagradna križanka 5«.